

Sreda, 15. oktobar 2003.

Svedok Milan Milanović

Svedok B-1115

Svedok B-1445

Optuženi je pristupio Sudu

Otvorena sednica

Početak u 9.03 h

Molim, ustanite. Međunarodoni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prvo da pokrijemo još nekoliko dokumenata, gospodine Milanoviću. Imam ovde ispred sebe tabulator 153, dokazni predmet 352 koji se ponovo tiče pisma načelniku Generalštaba. Molim vas da ga pogledate. Dozvolite mi da vam skrenem pažnju na ovaj dokument, to je zahtev za neke rakete i municiju. Vidite, kaže se "Republika Srpska Krajina, Ministarstvo odbrane, Knin, 8. april 1993. godine". I onda na desnoj strani, na vrhu, sa pečatom "dostavljeno" se kaže da je primljeno 7. aprila 1993. godine. Zar ne mislite, gospodine Milanoviću, da je ovo falsifikat? Kako dokument može da bude primljen dan ranije, pre nego što je poslat? Neko je bio vrlo nepažljiv kada je ovo pisao.

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam primetio da se datumi ne slažu, ali garantujem da su pečat i potpis autentični pošto lično znam gospodina Duška Babića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vi znači nemate nikakve primedbe da stavite u vezi sa ovim neslaganjem datuma?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Nemam nikakve primjedbe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Onda imamo pismo koje sam uzeo iz taba, to je 00525574 ERN broj. Srpsko nacionalno veće uputilo pi-

smo Predsedništvu SFRJ 28. maja 1991. godine i to je poslao, potpisao ga Ilija Petrović. Tako stoji ovde.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, to je dokazni predmet 327, tabulator 2.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja bih želeo da vi ovo komentarišete u pogledu sadržine ovog pisma, odnosno da vam unapred kažem pre nego što citiram delove da želim od vas da komentarišete je li to šta piše u pismu tada bio vaš stav u oblasti, je li to bilo tačno, zasnovano na činjenicama? Upućeno Predsedništvu SFRJ, vidi se i primljeno u Predsedništvu SFRJ, 30. februara, kako ovde piše u ovome zaglavlju gde je primljeno, 1991. godine. I onda se kaže: "Suočeni sa nespremnošću Predsedništva SFR Jugoslavije i Saveznog izvršnog veća da preduzimaju ustavne odgovornosti za trajno otklanjanje međunacionalnih sukoba u sadašnjoj Republici Hrvatskoj, one-moguće oružane sukobe, utvrde sporna pitanja usled kojih nastaju međunacionalni problemi i osiguraju demokratski dijalog za njihovo rešavanje" i onda se kaže: "Srpsko nacionalno veće za Slavoniju, Baranju i Zapadni Srem upozorava Predsedništvo SFR Jugoslavije i Savezno izvršno veće da se međunacionalni sukobi u Slavoniji, Baranji i Zapadnom Sremu sve više zaoštavaju, bez obzira na prisustvo organa Saveznog SUP-a, Jugoslovenske narodne armije i na njihove obaveze preuzete upućivanjem na to područje". I onda piše ovako: "Već je uobičajeno da se pod okriljem mraka, na prilazima srpskim selima aktiviraju razne eksplozivne naprave, a na srpske kuće ispaljuju hici, da se upada u srpske domove i maltretira nenaoružano srpsko stanovništvo, da se radnici srpske nacionalnosti otpuštaju s posla, da se demoliraju privredni i drugi objekti koji su srpsko vlasništvo, da bolničke ustanove ne pružaju odgovarajuću medicinsku pomoć bolesnicima srpske nacionalnosti, da naoružani građani, članovi hrvatskih takozvanih političkih stranaka pre-seću odrasle i decu i podvrgavaju ih teroru mlade hrvatske demokracije". Recite mi jesu to sve događaji koji su se onda odvijali i ovo šta piše u ovom pismu upućenom Predsedništvu Jugoslavije i saveznoj vladi tačno?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Od ovoga što je navedeno u ovom pismu, neki delovi su tačni za koje ja znam, a neki delovi, ne mogu da kažem tačno, pošto nisam lično to vidio niti osjetio. Na primer, u onom delu gde sam ja stanovao, nije se u drugom mjesecu 1991. godine ispaljivalo na kuće hici i tako dalje, ali jesu Srbi dobijali otkaze u nekim ustanovama u kojima su radili. Nikad nisam čuo da bolnice neće da pruže medicinsku pomoć, na pri-

mjer. I za neke ekscese sam još čuo, ali za neke nisam što je ovde navedeno u drugom mjesecu 1991. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kad ste čuli za sve ove ekscese koji pišu ovde?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa po ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ima li nekih koji su izmišljeni?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ovi ekscesi su se po mojoj procjeni dešavali od maja do avgusta 1991. godine kad su počele oružane borbe na prostoru Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema. Nisam nikad čuo da su, da se djeca, recimo u drugom mesecu 1991.godine ne podvrgavaju nikakvom teroru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad ste čuli da se deca podvrgavaju teroru?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Nikad posebno nisam čuo da se djeca podvrgavaju teroru, ako se ne misli kad je rat počeo, onda su svi bili terorizirani, a najviše djeca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' znate nešto o aktivnostima ovog Tomislava Merčepa i njegovih grupa za tihe likvidacije i ubijanje civila, žena, dece i tako dalje na tom prostoru u bilo koje vreme?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Prije izbijanja sukoba, ja sam vrlo, vrlo često, ja gotovo nikada zalazio u Vukovar i taj deo gdje se kretao Merčep, tako da ne znam lično, ali sam čuo iz više sredstava informisanja i ljudi da se to dešavalo u gradu Vukovaru i okolini od strane Merčepa i njegove grupe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa jeste čuli negde za pobijenu decu, za pobijene civile? Jeste imali prilike da saznate nešto od tih događaja?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Početkom ratnih dještava čuo sam da su ubijani civili u Vukovaru, a bila je priča za djecu, ali nikad nije potvrđeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde se kritikuje Predsedništvo u ovom pismu: "Da je program aktivnosti i mera za trajno rešenje međunarodnih sukoba donet od strane Predsedništva Jugoslavije 9. maja, po svemu varka za Srbe. Javni red i sigurnost garantuju se u skladu sa ustavnopravnim siste-

mom Federacije i Republike Hrvatske. U uslovima kada Republika Hrvatska ne priznaje pravni sistem Federacije, Srbi koji žive na području današnje Republike Hrvatske prepušteni su na milost i nemilost hrvatskom državnom teroru“, i onda se kaže: “Iako Predsedništvo preporučuje da se u kriznim žarištima kreću isključivo legalni lokalni organi unutrašnjih poslova, ono posredno dozvoljava da se tamo slobodno kreću i oružane formacije i naoružani građani, koji su u skladu sa hrvatskim pravnim sistemom pretvoreni u legalne lokalne policijske organe. Kako se jedino Srbi nenaoružani i nemaju svojih oružanih formacija, proizilazi, u stvari, da je Predsedništvo svojom odlukom dalo saglasnost hrvatskom državnom teroru da krene u otvoreni lov na Srbe“. I onda ovde se kaže: “Sve policijske stanice u Hrvatskoj raspoložu poverljivim spiskovima Srba koji su učestvovali u navodnoj pobuni i koje treba lišiti slobode ili života“, i onda se navodi hapšenje sudije Suda u Vukovaru i tako dalje. Je l’ vam to poznato?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa neke stvari su poznate, ali na primer, ja se ne seća da je, da je, ovaj, da su postojali spiskovi. Na primjer, u drugom mesecu 1991. godine za oružanu pobunu, kad još nije došlo do oružane pobune u Slavoniji, Baranji i Zapadnom Sremu, znači drugi mjesec 1991. godine ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Izgleda da je ovo, da je ovo nečitko kad je primljeno u Predsedništvu, nije to drugi, to je peti, izvinjavam se jer piše ovde “u Županji 28. maja 1991. godine“ ovo maja je napisano slovima. Govori se o petom mesecu, dakle, ne o drugom.

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: E to je već, to je već moguće, to je moguće, evo i ja sad uočavam grešku je li, pošto je ovo faksom neko primio piše, ovaj, 29. maj 1991. godine gore lijevo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 29. maj, jeste, a datirano je 28. maja, znači dan kasnije poslato. Dakle, sada kada smo ispravili, odnosno, razjasnili datum, je l’ to se tada sve dešavalo?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa sad je moguće da su Hrvati raspolagali spiskovima, pošto je ovo sad znači posle Borova Sela, tako da je moguće da su Hrvati raspolagali spiskovima ljudi koji su učestvovali u sukobu oružanom u Borovu Selu, da ga tako nazovemo i da su ih tražili da ih prevedu. To je moguće, međutim, uvijek je bio problem da li je Hrvatska imala pravo da proširi svoj sastav policije da ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ne ulazimo sad u to. Ja vas pitam o onome o čemu vi možete da svedočite. Pitam vas u vezi sa ovim, sa ovim što ovde piše...

SUDIJA MEJ: Svedok ne može jednostavno da odgovori sa da na vaše pitanje. On je rekao da je postojao problem s time, da li je Hrvatska imala pravo da proširi svoje policijske snage. Gospodine Milanoviću, ako želite da iznesete još neke komentare o ovom pismu, možete to da učinite. Nemojte da dozvolite da vas on prekida. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo učinite još neki komentar, ako smatrate da sam vas prekinuo.

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa rekao sam što sam mislio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa nisam vas prekinuo. Onda se kaže isto tako: "Mada je srpski narod pristao na formiranje paritetne grupe za pregovore i odredio svoje pregovarače, očigledno je da Predsedništvo", misli se na Predsedništvo Jugoslavije, "nije ni očekivalo da će Hrvatska oružana sila prihvatiti bilo kakave razgovore s golorukim Srbima. Odluka Predsedništva 9. maja 1991. godine ulaznica je srpskom narodu u neki novi Jasenovac". To piše u ovom pismu Nacionalnog veća. Jeste i vi tako mislili tada eto, maja 1991. godine?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa nisam baš tako mislio, ali mislio sam da će doći do velikih problema, pošto sam pratio rad Predsjedništva Jugoslavije koji je izgledao dosta, sa dosta trzavica i problema. Nisu se ništa mogli dogovoriti. Mislim da u to vrijeme, da su i predsjednici republika već počeli one svoje poznate sastanke i da to ništa nije urodilo plodom, da se nije moglo nazrijeti mirno rešenje, a već u ovo vreme, znači 9. maj već se desilo Borovo Selo i jedan i drugi narod su se počeli naoružavati i osjećao se rat u vazduhu. Međunarodna zajednica još nije bila došla na prostor, tako da su se stvorili uslovi da dođe do ratnih sukoba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ovde u, u ovom pismu Srpskog nacionalnog veća se govori o golorukim Srbima. Jesu onda Srbi bili naoružani ili nisu?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Po mojoj procjeni, 9. maja 1991. godine ili 28. maja 1991. godine i jedan i drugi narod su se počeli naoružavati. Najpre ličnim, sportskim, a posle i ostalim oružjem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa je l' to razlog zbog koga se u posljednjem pasusu onda kaže: "Zbog svega toga i da bi se izbegla opasnost koja pretila opstanku srpskog nacionalnog bića, srpski narod iz Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema biće primoran da se samoorganizuje i odlučno pripremi za samoodbranu" i onda se traži, a da bi se izbegao eventualni ratni sukob, Srpsko nacionalno veće, kao jedini legitimni organ toga naroda zahteva od Saveznog izvršnog veća i Predsedništva, narednih 10 dana rok, koji su sami sebi odredili, da ispune obaveze koje od njih Jugoslavija očekuje. Jer oni su odredili bili rok da se razoružaju te formacije, da se uvede neki, neko redovno stanje i tako dalje. Sećate se toga? Je l' tako, gospodine Milanoviću?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Sa, sa ovim poslednjim pasusom bi se složilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A sa ovim gore konstatacijama Srpskog nacionalnog veća se ne slažete, je l' tako?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa već sam odgovorio da se djelimično slažem, delimično ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Pogledajte ove dokumente koji su ovde ovako u masi dostavljeni. Nađite mi šta ovo pokazuje, evo na primer, imate, dati su dokumenti, pretpostavljam kao neki finansijski dokumenti, računi "Zastave Promet" iz Sombora. A imate pod brojem 02290394 ...

SUDIJA MEJ: Jesu li to dokumenti koji su uvršteni preko svedoka, dokazni predmet 549, da li o tome govorite? Je li to jedan od tabulatora? Samo trenutak. Da li je to tabulator 18?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, tabulator 18.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nemam ovde oznaku tabulatora na ovome, gospodine Mej (May), ali sve to sam dobio, dobio sam od suprotne strane, ja nemam svoja dokumenta.

SUDIJA MEJ: Svedok sad to ima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa onda to je znači oznaka ovog broja 02290394 i to je neki račun od "Zastave Promet" iz Sombora za majice, opasač, lisice, futrole za kundak, rukavice jedne, futrola jedna, futrola za

pojas jedna, beretke tri, pa onda pod sledećim brojem, ovo je, ovo je, završava 394, pod brojem 395 ponovo kopija jednog istog računa za 30 majica i tako dalje, ovih nekoliko, tri beretke, futrole i tako dalje. To je kupljeno od strane centra za obuku TO, piše gore: "Kupac: Centar za specijalnu obuku Teritorijalne odbrane, SO Slavonija, Baranja i Zapadni Srem, Erdut", a kupljeno u Somboru i to je račun. Pa onda kao jedan dokument dat taj račun, pa kao drugi dokument, taj isti račun. Objasnite mi molim vas šta je ovde, šta je ovde, kako bih rekao, u ovom davanju ovih dokumenata poenta? To što su kupili ...

SUDIJA MEJ: Nije na svedoku da to kaže, to je na Tužilaštvu. Sve šta svedok može da učini je da komentariše taj dokument ukoliko imate neko pitanje koje želite da postavite, ali da li to ima nekog smisla, to ćemo mi morati da odlučimo. Da li postoji neki značaj u ovim dokumentima. Da li želite još nešto da pitate o tome?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa evo, gospodine Mej, to je kao što vidite dato u, na dva lista, jedna ista kopija, jednog potpuno beznačajnog računa, i onda se to ovde gomila, ja jednostavno skrećem pažnju da se zatrpavamo ovde potpuno gomilama bezvrednih dokumenata. Evo vam i treći, koji nosi 02290396, opet "Zastava Promet", Sombor. Opet "termoduks donji, termoduks gornji" i tako dalje, opet za "Centar za obuku", kupljeno u Somboru, pa onda opet ponavljana, na, na sledećem dokumentu koji nosi sledeći broj, sledeći broj, pa opet 0397. Pretpostavljam da svedok, pošto se kroz njega uvode ovi dokazni predmeti, ima neki kriterijum po kome on ove dokazne predmete smatra bitnim.

SUDIJA MEJ: Ne, nije na njemu da kaže da li su ti dokazi bitni. On može njih da komentariše, ukoliko zna nešto o njima, naravno. Ali na Tužilaštvu je da iznese tvrdnju da li su ti dokumenti bitni ili ne. Hajde, dakle, da pitamo gospodina Milanovića. Vidite ove razne račune. Recite da li ste u vreme dok ste bili pomoćnik ministra videli račune poput ovih?

SVEDOK MILANOVIĆ: Što se tiče ovih računa, ja mogu samo da kažem da su oni ispravni. Vidim ovde datum, ovaj, da je to 27. novembar ili 7. novembar 1991. godine. Vlast još nije zaživela u punom smislu. Nisam siguran da su sva ministarstva i formirana. Tad ja nisam radio u Ministarstvu odbrane, ali imam informacije da se u to vreme razne jedinice na prostoru Slavonije,

Baranje i Zapadnog Srema snabdevale kako su se snalazile, a pogotovo od bližih radnih organizacija gdje su one smještene, su dobijale pomoć i, vidi-mo ovde i robu, i one su dostavljale račune radnim organizacijama, kao što je ovaj Centar za specijalnu obuku Teritorijalne odbrane Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema, dostavio radnoj organizaciji "DP Dalj" iz Dalja. Eto toli-ko.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to znači da je taj "Centar za obuku", da su iz tog Centra išli u prodavnicu u Sombor i kupovali te majce, beretke i tako dalje. Tako su dolazili do opreme koja im je bila potrebna?
SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu. Hajde da požurimo pošto mi ističe vreme. Pogledajte ovaj spisak vlasnika računa u Somboru, na primer. To vam je na strani 0087699, pa onda sledećoj, pa sledećoj, ima nekoliko stranica gde su vam ti vlasnici računa.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, to je tabulator 20.

SUDIJA MEJ: Da, molim vas broj?

SUDIJA KVON: To je tabulator 20 dokaznog predmeta ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tu su svi mogući računi od privatni-ka, vlasnika raznih kafića, prodavnica, veterinarska stanica, Poljoprivredna zadruga, Poljoprivredna zadruga opet, Poljoprivredna zadruga, mnoge poljoprivredne zadruge, Zavod za zapošljavanje, Vatrogasna jedinica, Fond za zdravlje, onda razne mesne zajednice, odnosno, sela, je l' tako? Osnovna škola, Foto-kino klub, Kuglaški klub, mesar i kobasičar i tako dalje. To su ljudi koji su otvorili račune ili preduzeća i mesne zajednice ili slično otvorili račune da bi mogli da posluju. I tu je Služba društvenog knjigovodstva Vojvodina, fi-lijala Sombor. Otvorili račune, to u najbližoj filijali da bi mogli da posluju, da rade, da trguju, da plaćaju račune i tako dalje, je l' tako, gospodine Mila-noviću? Kakve to veze ima? Sa čim je to povezano? Evo pogledajte kompletno te spiskove, ima nekoliko stotina raznih imalaca računa, pojedinaca i preduze-ća, pravnih i fizičkih lica. Čak Crveni krst, Ferijalni savez opštine i tako dalje, do kuglaškog kluba i ostalog. Šta je u tome, šta je u tome nešto specijalno što oni otvaraju račune i normalno rade? Svoje elementarne potrebe ...

SUDIJA MEJ: Postavite pitanje na sledeći način. Da li ovi dokumenti, gospodine Milanoviću pokazuju, naime, da li se vi slažete sa optuženim da oni jednostavno pokazuju da su ta preduzeća normalno funkcionisala, da su te organizacije normalno funkcionisale?

SVEDOK MILANOVIĆ: Ovaj dokument pokazuje sljedeće: znači, radi se o 23. januaru 1992. godine, da je platni promet sa Hrvatskom potpuno prekinut i da su sve radne organizacije sa prostora Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema otvorile svoje nove račune u Službi društvenog knjigovodstva u Republici Srbiji na prostoru Sombora i Odžaka. Ja vjerujem da je tu bilo još nekih mjesta, ali sad to nije bitno, da bi one, u stvari, mogle da posluju jer nisu mogle poslovati zato što je bio platni promet sa Hrvatskom potpuno ugašen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko je prekinuo platni promet, recite mi? Jesu oni prekinuli platni promet ili je Služba društvenog knjigovodstva Hrvatske jednostavno obustavila svaka plaćanja među njima?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pošto je rat započeo, fizički je bilo nemoguće ostvariti kontakte. Ne verujem da je iko, jedna ili druga strana prekinula, nego je, ratna dejstva su prekinula sve promjete, pa tako i ovaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Nema smisla da dalje ...

SUDIJA KVON: Gospodine Milanoviću, sećam se da ste nam rekli da je među ljudima koji su, odnosno organizacijama koje su navedene na ovom spisku, je takođe budžet za srpski okrug Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema u ima Gorana Hadžića. Da li sam u pravu? Ako pogledate drugu stranu dokumenta na BHS-u, račun za Srpsku autonomnu oblast, pod brojem 630-70008.

SVEDOK MILANOVIĆ: 630-70008. Sjećam se odluke za otvaranje ovog računa, pošto je vlada oblasti imala neke svoje troškove, ovaj, prilikom svog rada, putovanja, ministara i tako, političara koji su se bavili politikom i bili na funkciji u to vreme u oblasti, otvoren je ovaj račun, ali potpisnik tog računa je bio Goran Hadžić i ujedno i predsjednik vlade srpske oblasti. Znači on je bio potpisnik tog računa, znači mogao je biti i korisnik, a mogli su biti korisnici i ostali članovi vlade.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Što se tog imena tiče gospodine Milano-
viću, ono stoji u rubrici "Lica koja zastupaju firmu", znači ima broj računa,
pa onda naziv, znači o kome se radi, pa mesto iz koga je, pa lice koje zastu-
pa firmu. Kao što Veterinarsku stanicu Beli Manastir zastupa verovatno njen
direktor, tako i budžet, budžet Srpske oblasti Slavonija, Baranja i Zapadni
Srem zastupa, odnosno može da potpisuje ta sredstva predsednik oblasti, je
l' tako? To je lice koje zastupa, koje je ovlašćeno i ima deponovan potpis da
zastupa navedenu firmu, ustanovu, organizaciju i tako dalje.

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Praksa u radnim organizacijama i isto
i u, da kažem, političkim telima neke države, obično to bude čovek koji se
bavi finansijama. Da li ministar finansija, da li šef finansija, šef nekog drugog
odseka, ali ako je donešena odluka da je ovlašćeno lice Goran Hadžić, to isto
nije sporno, ali je logičnije možda da je to bio ministar finansija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta znači to logičnije, je l' to znači da
smatrate da je ovo bilo izuzetno da Goran Hadžić, koji je predsednik oblasti
i zastupa budžet oblasti i naredbodavac je za raspolaganje sredstvima na
njenom računu. Je l' to bilo nešto neuobičajeno?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Kad sam rekao logičnije, smatram da
predsjednik vlade ima dosta svojih obaveza bitnijih za državu, a da je mini-
star finansija, da mu je to resor, da se on bavi finansijama, tu svakodnevno
ima potpisivanja računa, pregled računa, vođenje evidencije i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, nema smisla da se tim, da se tim dalje
bavimo, pošto je stvar prilično jasna kada je reč o ovoj gomili finansijske
dokumentacije. Ja sam malopre dobio neku ispravku nekog presretnutog
razgovora, nešto nije bilo tačno valjda otštampano. To se odnosi na ovaj CD
1/28/08-01-212, 30. decembar 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, to je tabulator 10 dokaznog predme-
ta koji se bavi presretnutim razgovorima, i to je dokazni predmet 551.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovo što je ispravljeno, kaže, dato samo
na engleskom: "Kada sam uzeo taj dokument, vidio sam da su Vladan i Rat-
ko to pogledali. Pročitao sam", ovo je bilo postavljeno pitanje o kome se
radi, pošto se koristi ime Vladan i Ratko. Ovde je reč o nekim pravnim doku-
mentima, je l' tako? O deklaraciji i o ustavnoj materiji, je l' tako?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ako mene pitate, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li je sporno, Ratko Marković je profesor prava, profesor doktor Ratko Marković, a Vladan, profesor doktor Vladan Kutlešić, inače obojica su učesnici u pisanju i Ustava Srbije i Ustava Jugoslavije, dakle, istaknuti pravници koji su gledali dokument, je l' tako?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kao da je u pitanju njihovo stručno mišljenje o nekim pravnim dokumentima koji imaju ustavno-pravni karakter, je l' tako, gospodine Milanoviću?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je, znači ja sam dobro pretpostavio, pošto ovde piše Vladan i Ratko, a pošto sam i rekao da sam radio nešto isto tako na pravnim pitanjima sa gospodinom Ratkom Markovićem, ja sam onda dobro pretpostavio da se radi o njima i da sam to prepoznao u ovom spomenutom razgovoru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, reč je o uređivanju odnosa i o stručnom mišljenju istaknutih pravnika o odnosima koji se u deklaraciji naglašavaju, afirmišu ili na bilo koji drugi način tretiraju, je l' tako? Ja ...

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je i vi njih, koliko sam razumeo, sad koliko se sećam, nisam sad čitao, vi njih preporučujete sagovorniku, da će oni to pogledati i malo da sa stručne strane razmotre.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ovde ima veliki broj presretnutih razgovora. Kad ste vi u birou suprotne strane slušali sve ove razgovore, kako biste mogli da ih identifikujete?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa ne mogu se tačno sve sjetiti, ali otprilike prije tri nedelje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nešto ste identifikovali na osnovu ljudi koje poznajete, a nešto na osnovu medija, je l' tako?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste. Više na osnovu koje poznajem, a neki manji broj preko medija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da pogledamo sad ovo. Ovo je ja mislim tabulator 8. Tamo sa strane ...

SUDIJA MEJ: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je broj 020699, pošto se ovde citira, mislim da je ovo suština. Kaže se ovde, "Slobodan Milošević, SM", razgovaramo, po ovome, po ovom presretnutom razgovoru Radovan Karadžić i ja ...

SUDIJA MEJ: Koji je datum, gospodine Miloševiću, da možemo ta da nađemo?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Datum je 25. decembar 1991. godine, to vam je tabulator 8, gospodine Mej. Kažete, ja kažem, Karadžiću: "Predsedništvo i vi činite određenu grešku. Previđate najkrupniju stvar kad osporavate Aliju Izetbegovića", Radovan Karadžić: "Ja?", onda ja opet kažem: "Nije najkrupnije što on bez konsenzusa sva tri naroda, nego ...". Onda Karadžić se ubacuje: "Nego on pravi krivično delo". Ja se opet vraćam na nastavak svoje rečenice: "Najkrupnije je sledeće, Bosna i Hercegovina je takvom odlukom prekršila i sopstveni Ustav", Karadžić kaže: "Pa jes, to smo rekli". Opet Milošević: "Ustav Bosne i Hercegovine definiše Bosnu i Hercegovinu kao republiku u okviru Jugoslavije, prema tome on se razlikuje od Ustava Makedonije, Hrvatske i Slovenije", on: "To jest Ustav Bosne i Hercegovine". Ja: "One su bar donele svoje ustave kojima se definišu kao nezavisne države", onda Karadžić kaže: "Da, da", a ja opet mu objašnjavam: "On nije prekršio Ustav samo u tome da treba konsenzus svih naroda, to je notorno, nego je promenio status Bosne i Hercegovine bez promene Ustava, jer u Ustavu same Bosne i Hercegovine se kaže da je to republika u okviru Jugoslavije" i onda se govori da je neophodno da se stvari razjasne u jednoj, u jednoj smirenoj, logičnoj pravnoj proceduri i tako dalje. Dakle, je li to najbolji dokaz da se nastojalo da se legalno, na ustavan način uredi odnosi? Pa ovde niko nije govorio ni o kakvom ratu i nasilju, već naprotiv, o potrebi da se poštuje Ustav i da se ti odnosi uredi, ako je potrebno i promenama, ali kroz proceduru koju podrazumeva Ustav Jugoslavije, Ustav Bosne i Hercegovine i tako dalje. Pošto ste vi gledali te razgovore, eto to je, to je suština, je l' tako, gospodine Milanoviću?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam slušao ovaj razgovor i on je autentičan i vi ste to, između ostalog, u ovom razgovoru, između ostalog i to ste rekli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Milanoviću, neću da o tome, ali nastojanje je, nadam se, jasno. Samo još nekoliko pitanja bi morao da prođem da, da raščistimo neke stvari. Vi ste ovde u glavnom ispitivanju govorili o prisustvu Košutića, Crnčevića, Cvijana, odnosno pitani ste o Skupštini i ko je bio na Skupštini, je l' tako?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, ti navedeni ljudi su bili na skupštini kao gosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Upravo sam to hteo da konstatujem. Vi ste pozvali njih iz Beograda da budu gosti. Oni nisu imali nikakvu aktivnu ulogu, već su došli pozvani kao gosti i seli u prvi red i slušali, prisustvovali na Skupštini, je l' tako?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, bili su prisutni kao gosti na Skupštini u oblasti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu li imali ikakvu ulogu aktivnu u tome šta je radila skupština ili su samo prisustvovali kao gosti koje ste vi pozvali?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Koliko ja znam, bili su samo gosti i nisu bili aktivni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kao što je i uobičajeno, kad dođe gost, on sedne, odsluša, završi se, on ide kući i, i to je sve, je l' tako? E sad mi recite, vi ste rekli u glavnom ispitivanju ili u onome što ste odgovarali na pitanja druge strane da su Hrvati iz vašeg sela otišli krajem juna 1991. godine kad su počela ratna dejstva, je l' tako?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da ste vi razgovarali o bezbednosti Hrvata na sastanku s njima, je l' tako?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta su oni od vas tada tražili?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa oni nisu nešto posebno tražili. Mi smo imali sastanak šta dalje. Pitali su na tom sastanku da li im možemo garantovati bezbjednost.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta ste im vi odgovorili?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam odgovorio da im ne možemo garantovati bezbjednost, a da oni sami odluče na svoj rizik da li će ostati u mestu ili će napustiti mjesto, pa kad se smiri situacija da se vrate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi, a što niste mogli da im garantujete bezbednost?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: U okruženju već je došlo do aktivnih dejstava i mi nismo znali šta će, ko će doći u mjesto, ko neće doći u mjesto, šta će se dešavati. Gledali smo da spasemo sebe, a da nećemo moći voditi računa o njima. I onda su oni donjeli odluku da izađu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' to vi tvrdite da su oni doneli odluku da odu iz straha za svoju bezbednost?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Da, to tvrdim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, imate još minut.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam obratio pažnju na sat. Hteo sam da pitam svedoka nešto o njemu. Vi ste pre izbijanja sukoba živeli u siromašnoj porodici, bavili se proizvodnjom, koliko sam video iz ovoga, lubenica, popravljali mašine za asfalt i tako dalje, u ispostavi za puteve.

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa ne mislim da sam živio nikad u siromašnoj porodici pošto su, je važno pravilo zadnjih 50 godina da su moji bili najbogatiji u tom mestu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, molim vas, je l' imate vi preduzeće koje se zove "Famis", a vodi se na, na ime vaše žene?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, otprilike prije dve godine imam, imamo preduzeće. Zove se "Famis" i vodi se na ime moje žene i ona radi zajedno sa ostalim mojim članovima obitelji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, je l' tačno da imate dva stana u Beogradu i vilu na Dedinju, na Senjaku?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno da imam dva stana. Imam jedan stan na Dedinju i kućicu od 106 kvadrata na Senjaku. Ako je 106 kvadrata vila, onda prihvatam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, molim vas, koliko imate automobila?

SUDIJA MEJ: U čemu je relevantnost toga?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Relevantno je kako je svedok od prodavca lubenica postao veoma bogat čovek u Srbiji u poslednjih nekoliko godina.

SUDIJA MEJ: Ja ne vidim u tome nikakvu relevantnost, čak i ako je to istina. Rekao vam je da on nije bio obični prodavac lubenica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, imaćemo prilike da to raspravimo. Recite mi još samo, gospodine Milanoviću, da li ste vi bili u vezi sa ovim o čemu ste svedočili u bilo kom trenutku i osumnjičeni ili ste pozvani samo kao svedok i kako je došlo do toga da vi svedočite ovde?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Imam 48 godina i nikada u životu nisam bio osumnjičen za ništa, pa ni sada, a u razgovoru sa istražiteljem Vladimirom Džurom sam pristao da dođem na ovaj Sud.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako ste došli u kontakt sa Vladimirom Džurom i kako je uopšte došlo do te ideje da vi svedočite?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu tačno da se setim, ali kad bi bolje razmislio možda bi i došao do imena, ali neko mu je dao broj mog telefona i on me nazvao i došao je kod mene.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' to znači da nije bilo ni pomena o nekoj eventualno osnovi za vaše sumnjičenje za određene stvari iz prethodnog perioda o kome svedočite?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam siguran da ja ne mogu biti osumnjičen, pošto znam šta sam radio, a pogotovu što nisam bio aktivan do konca 1991. godine, to jest početka 1992. kad su bila aktivna dejstva, tako da nema nikakve osnove da bi ja mogao biti osumnjičen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi ...

SUDIJA MEJ: Premašili ste svoje vreme, gospodine Miloševiću, a sada ću da pitam gospodina Keja (Kay) da li ima pitanja?

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Gospodine, gledam paragraf 2 vaše izjave i čini mi se da ste 1990. godine bili predsjednik vaše mesne zajednice i da se niste na neki ozbiljan način bavili politikom. Da li je to tačno?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da sam bio duže godina predsjednik mjesne zajednice, možda najmlađi u bivšoj Jugoslaviji i bavio sam se politikom od rane mladosti.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Da li ste bili aktivni u nekoj političkoj stranci pre 1991. godine?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam tad u jedinoj, član Saveza komunista.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: A posle maja 1990. godine i izbora u Hrvatskoj počeli ste da se bavite radom u političkoj stranci u Hrvatskoj koja je zastupala interese Srba. Da li je to tačno?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno, nije tačno, ovaj, nisam bio član partije koja zastupa interese Srba, već sam ušao u vlast kao predsjednik mesne zajednice i do samog kraja nisam bio u ni jednoj partiji, znači, ni u SDS-u, kao što ni danas nisam član ni jedne partije.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Znači kad ste bili član Srpskog nacionalnog veća, može li da se kaže da ste vi tada bili nezavisni zastupnik?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Tako se može reći.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Imenovali su vas za vršioca dužnosti ministra odbrane u srpskoj Krajini kao nezavisnog čoveka koji ne zastupa ni jednu političku stranku?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Tačno.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: I vi ste ostali na tom položaju i radili ste sa raznim političarima iz tog vremena, Goranom Hadžićem, Milanom Babićem, Milanom Martićem, znači radili ste zajedno sa tim ljudima u Srpskom nacionalnom veću, zar ne?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: U Srpskom nacionalnom vjeću veoma malo, ali u Vladi Krajine, da.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Kad govorimo o ova tri imena koja sam upravo pomenuo, Milan Martić, Goran Hadžić, Milan Babić, iz vaše izjave

sasvim je jasno, govorim ovde o paragrafu 39, da je među tom trojicom trajala borba za vlast. Paragraf 39, to kažem za informaciju sudijama, ne morate to vi da čitate. Dakle, tačno je da vi u vašoj izjavi govorite o borbi za vlast među tom trojicom?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ako je to pitanje, borba za vlast je bila prisutna.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Kakva su bila neslaganja između, prvo, Gorana Hadžića i Milana Babića?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa neslaganja su bila političke prirode. Većinom su imali na određene političke, na određena politička pitanja različite poglede i konstantno su se svađali i Babić je često Gorana optuživao da ne radi dobro posao, da, da njega podržava Beograd, da je samo zato na vlasti i tako, a Goran je opet optuživao Babića za raznorazne stvari.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Da li se tu radilo o razlikama na koji su oni obavljali svoje poslove ili o političkom razlikama između njih dvojice?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da su to bile političke razlike, a da se to prenosilo samo na posao.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Kako biste vi onda definisali te političke razlike na neki jednostavan način? Razlike između Hadžića i Babića.

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa mislim da je kod njih osnovna politička razlika bila, ako to mogu tako nazvati, da je Babić zastupao stav da Krajina treba voditi samostalnu politiku, a Goran Hadžić da treba da se više oslonimo na maticu, znači na Srbiji.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: A kad je reč o Milanu Martiću i on je imao neslaganja sa drugom dvojicom. U čemu je njegov položaj bio različit, možete li da nam to kratko opišete?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Razlika između Martića i Babića, po mojoj proceni, je slična kao između Hadžića i Babića. Martić je zastupao stav isto da se trebamo više oslanjati na maticu, a Babić kontra.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: A u čemu su bile razlike između Martića i Hadžića?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Po mojoj proceni tu nije bilo, znači, političkih razlika. Obadvojica su zastupali isti stav, ali Martić je više optuživao

Hadžića da nije sposoban da to radi, da ne radi dovoljno ozbiljno svoj posao, a Hadžić je optuživao Martića da je on samo policajac i da ne bi trebao da vodi politiku. To je onako osnovno, po meni.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Kad govorimo o političkim neslaganjima među tom trojicom, recite nam, ta su politička neslaganja nesumnjivo dovela do toga, da je bilo veoma teško usaglasiti neko jedinstveno stajalište unutar same Vlade, zar ne?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Vrlo teško je bilo raditi u takvim uslovima koji su bili u Krajini.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Ali ta trojica ljudi su vrlo često funkcionisali na različit način i radili jedan protiv drugog, zar ne?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: U pravu ste.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: A to nije bilo u interesu toga kraja, ni naroda koji je tamo živeo?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Tačno.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Kada govorimo o Erdutskom sporazumu iz 1995. godine, vi ste potpisali taj sporazum i njime je postignut mir i sukob je priveden kraju?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Tačno.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Vi ste taj sporazum potpisali kako bi izbegli nastavak rata sa Hrvatskom?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Imajući iskustvo iz donjeg dela Krajine kad Martić nije htjeo da prihvati ni da priča, a kamo li da potpiše Z-4 (Z-4 Plan), što ja mislim da je velika greška za narod Krajine, ja nisam bio u drugoj poziciji nego da izvučem što mogu više, a da se reši mirnim putem, a to je bila, to je bio taj sporazum, a najveća njegova pozitivna stvar je bila što se rešava mirnim putem i što dobija narod vremena godinu plus godinu, pa da donese samostalnu odluku.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Pošto ste potpisali taj sporazum, lokalni političari i drugi ljudi bili su neprijateljski raspoloženi prema vama, zar ne?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Većinom svi, znači pet predsjednika opština, pošto je bilo pet predsjednika opština u Slavoniji, Baranji i Zapad-

nom Sremu i Goran Hadžić su bili protiv sporazuma, međutim uz jedno dugotrajno ubjeđivanje oni su na to pristali, ali poslje potpisa su me napadali iz svih oružja da što pre odem, i ja sam otišao nakon uspješne demilitarizacije koncem aprila 1996. godine.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: A pre nego što ste potpisali taj sporazum u Erdutu, Slobodan Milošević vam je rekao da potpišete taj sporazum?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam dobio poruku iz Dejtona (Dayton) od gospodina Miloševića, od gospodina Žike Jovanovića, tad pomoćnika ministra inostranih poslova, da je tada predsjednik Milošević rekao da bi to bilo dobro i da se to tako uradi. Međutim, od njegovih bliskih, gotovo najbližih saradnika sam dobijao kontra poruke da to ne bi trebao da uradim. I ja sam onda donjio odluku da to učinim, jer sam znao ako to u subotu ne uradim, da je u nedjelju napad hrvatske vojske na Slavoniju, Baranju i Zapadni Srem.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: A kad se Slobodan Milošević vratio iz Erduta rekao vam je da ste učinili dobru stvar, da ste postupili po njegovim uputstvima i da ste potpisali sporazum za mir?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, rekao mi je da sam dobro uradio i da je to jedino ispravno ostalo, da nas je međunarodna zajednica stisla i da nismo ništa mogli više učiniti, ali me je pitao da li me je neko napadao od njegovih ljudi. Ja sam rekao ne.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Hvala, nemam više pitanja.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC UERC-RECLAF

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, nekoliko minuta. Prvo da se nadovežemo na gospodina Keja. Rekli ste da su lokalni političari i Goran Hadžić bili neprijateljski raspoloženi prema vama posle potpisivanja Erdutskog sporazuma. Recite nam da li je u to vreme, posle potpisivanja Erdutskog sporazuma, gospodin Milošević vas podržavao protiv Gorana Hadžića i drugih lokalnih političara, koji su bili neprijateljski raspoloženi prema vama ili pak to nije uradio?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Gospodin Milošević je znao za te napade Gorana Hadžića i ostalih političara na mene, posle potpisivanja sporazuma i to mi je u nekoliko navrata i rekao, da dolaze razne delegacije kod

njega i da se žale na mene. I u početku, ja mislim da je on tu imao neutralan stav. To je tačno. Znam da je imao neutralan stav, međutim kako je vreme odmicalo, demilitarizacija završena, glavni poslovi u "SBO" završeni, ljudi razoružani, razne formacije su prešle u civilnim odelima u Srbiju i mislim da je glavni posao bio gotov, tad je ipak na jednom od sastanaka rekao da je mnogo napada na mene i da bi najbolje bilo da se ja povučem, što sam ja i učinio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vam je objasnio zašto nije mogao da vas podrži protiv tih kritičara ili da li znate zašto?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa ne znam, ali tad je gospodin Milošević bio moćan i ja nisam postavljao takva pitanja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kad govorimo o budžetu Republike Srpske Krajine, gospodin Milošević vam je postavljao pitanja o prihodu sa naftnih polja. Da li je sirova nafta prodavana po realnoj ili nižoj cijeni?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Nafta nije prodavana sirova, nego je nafta prodavana prerađena, po ceni da je to bilo oko 30 feninga, a da je na tržištu, pošto je bio embargo i blokada je bila, da je prodavana između četiri i pet maraka.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ko je profitirao od toga na toj prodaji po tako niskoj ceni?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Pa to je prodavala "Naftna industrija Krajine" i znači da je kompanija trebala da zarađuje, ali ja mislim da su tu zarađivali ovi ljudi koji su kupovali po tridesetak feninga litru nafte, a prodavali po više.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko su bili ti ljudi?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Oni koji su bili bliski vladi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Milošević vas je pitao i o napadu na Palaču. Da li su vaše selo napali ljudi iz Laslova ili su to bile snage ZNG-a koje su došle iz nekih drugih krajeva?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Prilikom napada hrvatskih snaga na Palaču, ja nisam znao tačno ko nas je napao, ali nakon izvjesnog vremena sam gledao jednog hrvatskog oficira koji se hvalio da je to, u stvari, prvi organizovan napad hrvatske vojske na jedno mesto, Palača, je l', a on je

usledio posle naredbe njihove komande da iz Osijeka krenu preko Vinkovaca na Borovo Selo i akcija je ta obustavljena, nisu napali Borovo Selo, nego u povratku nazad za Osijek su napali mesto Palača, po kazivanju hrvatskog oficira koji je učestvovao u napadu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Milošević vam je izneo tvrdnju da je vođstvo Srbije uvek zagovaralo i podržavalo mir. Vi ste na to odgovorili da je ponekad bilo tako, a da ponekad i nije bilo tako. Da li možete da se setite nekog vremena ili događaja kada srpsko rukovodstvo nije podržavalo mir?

SVEDOK MILANOVIĆ – ODGOVOR: Ne bih baš mogao odgovoriti na to pitanje konkretno, ali evo navešću jedan primer. Nije logično da Milan Martić, kojega je Beograd podržavao sve godine, znači šest godina ga je podržavao i kad je trebalo da prihvati Z-4, on ga nije prihvatio, a ekstremni Babić, koji je dotle važio, se zalagao da se prihvati Z-4, pa čak ga je kasno potpisao u Beču (Vienna), jer je već u toku bio napad Hrvatske na donji deo Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, time je završeno moje ispitivanje.

SUDIJA MEJ: Jedna administrativna stvar. Prvo izjavljujem u zapisnik da je originalni prevod dokaznog predmeta 551, tabulator 10 zamenjen novim prevodom, kojeg smo svi da nas dobili. Gospodine Milanoviću, time je vaše svedočenje završeno. Hvala vam što ste došli da svedočite na Međunarodni sud. Sada možete da idete.

SVEDOK MILANOVIĆ: Hvala.

SUDIJA MEJ: Još jedna stvar pre nego što odemo na pauzu, otići ćemo na pauzu pre sledećeg svedoka, malo ranije. Radi se o sledećem, tiče se svih strana. Moramo da organizujemo svedočenje lorda Ovena (David Owen). To između ostaloga podrazumeva da trebamo da donesemo odluku o tome koliko vremena treba da se da stranama za ispitivanje. Ja neću to pitanje da postavim danas, ali bilo bi mi drago kad biste sutra mogli da kažete koliko dugo vremena želite da imate za ispitivanje tog svedoka. Tako da onda u skladu s time možemo da donesemo nalog. Dakle, o tome ćemo da razgovaramo sutra.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Časni Sude, samo jedna stvar o toj temi. Sve, naravno, zavisi od toga kako će njegovo svedočenje da bude prezentirano. Da li će mu Tužilaštvo postavljati pitanja u glavnom ispitivanju?

SUDIJA MEJ: Ne sećam se da li ste bili ovde sa poslednji svedokom Pretresnog veća koga smo imali. To je bila doktorka Ranta (Helena Ranta).

PRIJATELJ SUDA KEJ: Da, bio sam, ali ne sećam se.

SUDIJA MEJ: Pa uradićemo to na isti način. Počecemo sa ispitivanjem, pozvacemo svedoka da sam kaže nešto ukoliko želi, ali već imamo njegovu kompletnu izjavu u pisanom obliku i posle toga će da usledi unakrsno ispitivanje, znači sledićemo istu proceduru koju smo imali i ranije.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Drago nam je da ste nam to sada rekli.

SUDIJA MEJ: U redu. Dakle, sada još želimo da čujemo argumente strana u vezi s tim koliko će vremena da im bude potrebno za njihovo ispitivanje. Idemo na pauzu od 20 minuta, a zatim ćemo da započnemo sa sledećim svedokom.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Neka svedok položi zakletvu.

SVEDOK B-1115: Svečano se zaklinjem da ću govoriti istinu, samo istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Izvolite sedite. Izvolite, gospođu Bajbls (Bibles).

TUŽILAC BAJBLS: Časni Sude, ja bih sada zatražila da nam odgovorite na naš zahtev u vezi Pravila 92bis.

SUDIJA MEJ: Vaš zahtev je odobren i ja mislim da je do sada već i poslat pismeni primerak našeg rešenja.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC BAJBLS

TUŽILAC BAJBLS – PITANJE: Hvala vam. Želela bih da počnem ispitivanje tako što ću svedoku da pokažem dokument sa njegovim osnovnim podacima. Gospodine, da li se vaše ime nalazi na početku tog papira u koji gledate?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BAJBLS – PITANJE: Da li su podaci na toj strani tačni?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BAJBLS – PITANJE: Časni Sude, molim da se svedoku pokaže paket dokumenata u skladu sa Pravilom 92bis. Gospodine, molim vas da pogledate ova dokumenta koja se nalaze pred vama i da nam kažete da li se tu nalaze i dve vaše izjave?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BAJBLS – PITANJE: Da li ste se vi 15. novembra 2001. godine sastali sa jednim predstavnikom Sekretarijata (Registry) kako bi potvrdili te izjave?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC BAJBLS: Molim da se dodele brojevi za ove dokazne predmete, i za podatke o svedoku i za paket dokumenata po Pravilu 92bis i da budu pod pečatom.

sekretar: Papir sa pseudonomom, podacima o svedoku je dokazni predmet 554 pod pečatom, a paket po Pravilu 92bis je 555 pod pečatom.

TUŽILAC BAJBLS: Ovo je svedok koji je najveći deo života živeo u Gornjoj Grapskoj, a to je pretežno muslimansko selo u opštini Doboj. U vreme kada je izbio sukob 1992. godine, on je bio penzionisani policajac. U svojoj izjavi on će da nam kaže da je stanovništvo Doboja pre sukoba brojalo otprilike 60.000 ljudi, stanovnika i oni su bili približno isto podeljeni između Muslimana i Srba. U Doboju je bilo više Muslimana, ali većina sela su bila srpska sela. Njegovo svedočenje koje se nalazi u paketu po Pravilu 92bis se odnosi na dva područja za koja smo zainteresovani. Prvo je zauzimanje Doboja i napad na njegovo selo, a drugi aspekt njegove izjave se odnosi na vreme koje je proveo u zatvoru. Kada je reč o zauzimanju Doboja u februaru 1992.

godine, jedan muslimanski policajac iz njegovog sela je dobio zadatak da se osnuje rezervna policijska jedinica u ovom selu. Taj nalog je došao iz štaba u Doboju. Svedok je pomogao osnivanju te jedinice, jer je smatrao da će to pomoći stabilizaciji situacije koja se pogoršavala i pomoći održavanju dobrih odnosa sa policijom u Doboju. Jedinica se sastojala od penzionisanih policajaca, Muslimana iz njegovog sela i sela rezervista iz susednog srpskog naselja. Rezervna jedinica je imala zadatak da održava mir u selu. Dve ili tri nedelje posle toga pripadnici jedinice srpske nacionalnosti su rekli da im je zabranjeno da budu u toj jedinici i zatražili su i dobili svoje oružje, municiju i opremu i otišli iz te jedinice. Srbi su uspostavili barikade u Doboju sredinom aprila 1992. godine. Na njima su bili lokalni Srbi, koji su bili naoružani profesionalnim vojnim naoružanjem. Dva mitraljeza su bila usmerena na Gornju Grapsku. Od vremena kada su podignute barikade, Muslimanima iz ovog sela nije bilo dozvoljeno da prolaze kroz barikade i praktično njihovo selo je bilo odsečeno. 9. maja 1992. godine, šest dana pošto je okupiran Doboj, svedok i ostali iz njegovog sela su shvatili da će da budu napadnuti. Srpske paravojne formacije su se okupile oko sela. Seljani su pokušali da evakušu žene i decu i starije, ali su ih naoružani Srbi sprečili da to učine. Srbi su napali Gornju Grapsku 10. maja 1992. godine. Srbi koji su napali selo su nosili uniforme JNA, maskirne uniforme JNA i bili dobro naoružani profesionalnim automatskim puškama i oružjem JNA. Pored lovačkih pušaka i nešto manjeg naoružanja, seljani su bili nenaoružani. Svedok nije čuo da je ispaljen i jedan metak u odbranu sela. Srbi su granatirali selo tokom celog dana. Tokom tog granatiranja 34 seljana su ubijena. Među njima su bili muškarci, žene i deca. Niko od seljana nije bio obučen u vojnu uniformu. To su bili civili. Nakon granatiranja sela, počeo je pešadijski napad, oko 17.00. Nije dugo trajao, jer su Srbi ušli u selo bez otpora. Kada je napuštao svoj dom, svedoka je nastavila da proganja jedna slika beživotnog tela petogodišnjeg deteta otvorenih očiju. Seljani su okupljeni i odvedeni u jedno srpsko selo, gde su žene i deca odvojeni od muškaraca, a muškarci su zatočeni. To vodi do drugog dela suštine svedokovog svedočenja. On je prvo bio zatočen u jednom skladištu u mestu Bare. Tu su se prema njima odnosili kao prema stoci i udarali su ih nogama i rukama. Taj objekat u Barama je bio jedan vojni hangar pre rata i svedok je tamo bio zatočen zajedno sa 1.200 ljudi. Držani su u pet hangara. U svakom je bilo oko 300 muškaraca. Uslovi su bili okrutni. 18. maja 1992. godine svedok i još 27 Muslimana, muškaraca odvedeni su u zatvor Spreča u Doboju i svedok je tamo ostao do 9. februara 1993. godine. Po dolasku, zatvorenicima je rečeno da su oni sada u srpskoj državi i da se prema nji-

ma Srbi mogu odnositi kako hoće. Zatvorenike su tukli, ponižavali i ubijali. Svaka od osam ćelija u ovom objektu, obično je smeštala oko stotinu ljudi. Tokom meseci kada je svedok tamo bio zatočen, približno oko 5.000 ljudi je prošlo kroz ovaj zatvor. Ljudi su dolazili i odlazili svakodnevno. Za sve vreme dok je bio ovdje, zatvorenici su odvođeni noću i nikada ih više nisu videli. Kad god su ljude odvodili, svedok i drugi su se pitali da li će oni da budu sledeći. Koliko god je bilo teško fizičko maltretiranje, psihološko maltretiranje je bilo gore. U Spreči, zatvorenike su odvodili svakodnevno na prisilni rad. Među zadacima koje je svedok morao da obavlja je bilo sahranjivanje tela. Drugi zadatak je bio odlazak u sela koja su zauzeli Srbi i uzimanje svega šta je vredno da bi Srbi mogli da uzmu te stvari za sebe. U tim selima, svedok je video civile koji su bili ubijeni. Većina njih su bili stariji ljudi, ljudi koji nisu mogli da pobegnu za vreme napada. Većina prisilnog rada koji je svedok obavljao bio je u kasarnama JNA u Doboju. U ovoj kasarni je bio štab svih vojnih aktivnosti na toj teritoriji. Komandant je bio redovni oficir JNA. Sve redovne vojne jedinice, rezervne jedinice i paravojne jedinice, koje su delovale u Doboju, bile su tu locirane. Među paravojnim jedinicama koje je svedok tamo vidio, bili su "Beli orlovi", martićevci i "Knindže". Jednom prilikom vidio je oko 300 lokalnih Srba koje su crnogorske Crvene beretke trenirale, obučavale. Svedok je takođe primetio da kada su se jedinice vraćale iz neuspješnih bitaka, vrlo često su maltretirali zatočenike. Dok je čistio kasarnu, svedok je pronalazio krv i ljudske zube na podu, ljudi koji su bili premlaćeni. Komandanti JNA koji su tamo bili, videli su to i dozvoljavali su da se to dešava. 9. februara 1993. godine, svedok je zajedno sa još 40 ljudi prebačen autobusom u zatvor u Banja Luci. Zatvorenicima su rekli da ih tamo vode da bi im presudili. U tom zatvoru zatvorenike su izvodili na ispitivanje u vezi sa političkim pitanjima. Tokom dana, zatvorenike su prisiljavali da sede na stolicama od 7.00 do 19.00, da pri tom ne smeju da se pokreću ni da govore. Njegovo zatočeništvo u Banja Luci se okončalo 16. ili 17. maja 1993. godine kada je prebačen u zatvor Usora u Doboju. Tamo su ih tukli i izvodili noću. Tokom tog zatočeništva, svedoka su odvodili na prisilni rad u fabriku u Doboju. Tamo je držan do 1. oktobra 1993. godine kada je razmenjen. Za vreme njegovog zatočeništva, svedok je izgubio približno 25 kilograma. On i danas pati od fizičkih posledica svog zatočeništva. Hvala.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine 1115, ja imam samo iz dokumenta, pošto zaista ništa ne znam o Doboju, pa ću vas zamoliti da mi neke stvari razjasnite u ovom ispitivanju. Vi svedočite, iz ovoga šta sam pročitao, iz ovoga šta je maločas u ovom kratkom rezimeu rečeno, o događajima u Doboju i o stradanjima nezaštićenih Muslimana, je l' tako?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, vi govorite o paravojnim formacijama i Jugoslovenskoj narodnoj armiji, je l' tako?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi da li vi znate kad je Jugoslovenska narodna armija napustila područje Bosne i Hercegovine?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Nije mi to poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali je tačno u stvari da je stvar obrnuta i da je odbrana Doboja u više tih ratnih godina bila vrlo teška i da je Doboju napadan, praktično sa svih strana, i od muslimanskih i od hrvatskih snaga?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ne, nije tačno. Doboju nije napadnut, ovaj, ni od muslimanskih, ni od hrvatskih snaga, nego je trećeg, u nedelju, 3. petog 1992. godine napadnut od srpske vojske i tako je zauzet.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, zar, kad kažete napadnut od srpske vojske, zar Srbi nisu živeli u Doboju, zar nisu bili tu?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Nisu, ovaj, jesu bili tu, ali su tad bili svi uniformisani koji su bili vojno sposobni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste ih poznavali vi, jeste mogli da ih ...

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Neke od njih jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je za sve to vreme, o kome vi svedočite, bilo u kontinuitetu napada na Doboju, pogotovo 1992. godine, i regularnih jedinica iz susedne Hrvatske? A i paravojnih formacija iz Bosne i Hercegovine, i muslimanskih i hrvatskih.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ja ne mogu tvrditi da nije, ali mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li vam je poznato da su formirane razne paravojne formacije, muslimanske i hrvatske, upravo u opštini Doboju?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je išta poznato o napadima na srpske snage na području Doboja sa područja susednih opština Gračanice, Maglaja, Zavidovića?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: To ne odnosi se na maj 1992. Ako je bilo, onda su oni kad su krenuli da osvajaju naredna naselja i gradove, onda su normalno, suprostavljali se Armiji BiH-a i vjerovatno je dolazilo do takvih sukoba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, jesu li ove susedne opštine Gračanica, Maglaj, Zavidovići?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Zavidovići su ipak dalje, ali Gračanica i Doboju jesu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, jesu muslimanske snage bile u Gračanici?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Bile su.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa jesu li iz Gračanice napadale na Doboju?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Pa ne znam čim su mogle napadati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ne znate čim su mogle napadati? Pa oružjem.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ako, mislim, ja sam, ovaj, razmjenjen 1993. godine, 1. desetog. Kad sam došao, ovaj, na područje Gračanice i kad sam tamo pogledao te pripadnike, ovaj, Armije Bosne i Hercegovine, ja sam jednostavno, vjerujte, strah osjetio, jer sam doš'o, doš'o sa područja gdje sam, ovaj, dok sam putovao prema razmjenu, prema mostu na kom sam razmjenjen, ovaj, tu sam susret'o ogromna artiljerijska naoružanja, od, od tenka, ovaj, i ostalih artiljerijskih naoružanja. Jednostavno sam se prep'o kad sam

preš'o tamo, rek'o i ovdje mi je vjerovatno poginuti, jer sam vidio šta ima. Kad sam tamo pogledo na suprotnoj strani, možda da je neka puška bila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro kad kažete da je bila po neka puška, da li se vi sećate kad je osnovana ova takozvana Patriotska liga?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ne mogu znati jer sam bio u to vrijeme zatvoren.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Osnovana je prilično pre nego što ste vi zatvoreni.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ja moram reći da sam, ovaj, penzionisan prije rata i da sam kao takav radio svoje poslove i bio sam odan domaćinstvu. Uopšte me nije interesovala, ovaj, ni stranka, ni Patriotska liga, ni ovaj, ni onaj, ja sam jednostavno, ovaj, radio za sebe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li vam je poznato, pošto ste, kažete, tek negde maja bili izloženi tim sukobima, da li vam je poznato da su u to vreme o kome vi svedočite, muslimanske snage i hrvatske snage, praktično bile zauzele sve veće gradove u Bosni i Hercegovini? Osim tog opkoljenog Doboja i jednog dela Sarajeva i grada Banja Luke, koji je bio u relativno bezbednom srpskom okruženju, praktično svi veći gradovi su bili u rukama Patriotske lige i ovih hrvatskih snaga.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ne znam kako da odgovorim na to pitanje. Mogu samo da kažem da ovaj, ne znam kako su mogli doći pod, u ruke, ovaj, Patriotske lige i ostalih jedinica koje vi navodite, ali meni to nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, evo vi ste čovek koji je radio u državnoj službi, bio policajac, imali određeno obrazovanje. Evo ti najveći gradovi, univerzitetski centri u Bosni i Hercegovini, osim Banja Luke u kojoj su većinom živeli Srbi, i Sarajevo, njegov najveći deo, Mostar, Tuzla, ostala tri univerzitetska centra i najveće industrijska centra, sva su bila u rukama Armije Bosne i Hercegovine i HVO, je l' tako ili nije?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ja ponovo podvlačim, stvarno mi to nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je išta poznato o vremenu kad se JNA povukla iz Bosne i Hercegovine?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ja samo znam dok je boravila u Bosni i Hercegovini. To mi je vrlo poznato i ti pečati su ostali, ovaj i pored mene i na meni, i pored i u mojoj neposrijednoj blizini, ali kad se povukla, to isto ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Maločas je pomenuto, kako vi sami kažete i u tački 14 svoje izjave, da je u februaru 1992. policajac Refik Buljubašić iz vašeg sela, dobio zadatak da formira rezervnu policijsku jedinicu u selu, je l' tako?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste, tačno je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' tačno da je to naređenje dobio iz štaba iz Doboja?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: To je tačno, a kasnije kad sam ja sve to mogao malo proanalizirati, došao sam do saznanja da ipak svi pripadnici, policajci muslimanske nacionalnosti, su riješeni iz policijske stanice Doboje, baš na takav način.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam vas razumeo, šta, šta znači rešeni?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Mislim trebali su da ostanu samo Srbi u policijskoj stanici Doboje, a da svi Muslimani, ovaj, kao navodno formiraju po svojim mjesnim zajednicama, ovaj, te neke policijske stanice mješovitog sastava. I tačno je bila mješovitog sastava do odrijeđenog vremena, kada su, ovaj, dobili naređenje da se moraju, ovaj, povući iz muslimanskih, sa muslimanima tako da se odvoje i odvojili su se i uzeli svoje naoružanje, uzeli svoju municiju, otišli su i više ih nismo vidjeli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste pomagali ovom Refiku Buljubašiću i pomogli mu da formira tu jedinicu koja se sastojala od policajaca, je l' tako?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ta rezervna jedinica je imala zadatak da održava red u selu, je l' tako?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Da, red i mir u selu, tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa je l' bilo kakvog nereda u selu pa je morala da interveniše policija i da se, da se vrši ta, kako bih rekao, koncentracija policije u selu? Šta je bio razlog?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Policija koja je formirana u mjestu rođenja, ovaj, imala je zadaću kako ste već malo prije naglasili, da održava javni red i mir, da, ovaj, sprečava vršenje kriminala unutar, unutar, je li, svoga naroda, međutim formalnost je ona bila. Dolazilo je možda do incidentnih malo situacija tamo u kafićima kad su se omladinci, ovaj, malo popiju više, opuste i ovaj, uzmu alkohola, međutim sve je to bilo tako sitno, to je sasvim normalna pojava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači nije bilo nikakvih nereda u vašem selu, a formirana je ta jedinica, je l' tako?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Pa moglo bi se reći da nije bilo, nije bilo nereda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je brojala ta jedinica?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ona je brojala negdje oko 36 ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači jedinica od 36 ljudi formirana u selu u kome nije bilo nereda. Pa zar nije u stvari u pitanju jedna, očigledno, paravojna formacija, koja je formirana u selu?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Mislite na formiranu rezervnu policiju?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa eto, tu jedinicu od 30 ljudi, formiranu u selu koje, kažete, sami žive Muslimani, nema nikakvih nereda i formira se jedinica od, kako vi kažete, 30 ljudi, a bila je veća, zar to nije paravojna formacija formirana u tom selu?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Časni Sude, tačno je da je to formirana jedinica policijskog rezervnog sastava, međutim ja hoću da kažem, lako je sada izvući zaključak da je to, sada, da je to paravojna formacija. A kako nije odmah paravojna formacija, kad je formirana, kad su tada bili i srpski, ovaj, pripadnici rezervnog sastava. Tada nije bila paravojna, a kad su se povukli, onda je jednostavno sada dat, ovaj, ime joj i predznak kao, kao paravojnoj formaciji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A tada im je dat, ime i prezime. Dobro, ja sam razumeo iz ovoga šta ste vi rekli da su u vašem selu živeli samo Muslimani, je l' tako?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Moje selo je imalo pretežno većinom muslimansko stanovništvo, djeleći se na dvije podružnice, jedna podružnica je

dosta bila brojnija, to je bio muslimanski živilj, muslimansko stanovništvo, a druga podružnica je bila srpsko stanovništvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, u toj jedinici, koja je formirana u vašem selu, dakle, u muslimanskom delu, ovih nekoliko pripadnika koji su bili Srbi, u stvari su bili iz susednog naselja, kakos ste maločas rekli?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Pa to je isti krug, mislim naselja možda da razdvaja dvadesetak, trideset metara jedne od drugih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali oni nisu bili upravo iz vašeg sela, nego iz neposrednog susedstva i onda su vas napustili.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ne, oni su bili iz našeg sela. To je vječito bilo jedinstveno selo i uvijek smo se poslje, i vodili smo se kao jedinstveno selo, ovaj, u svim mogućim, ovaj, dokumentima, ovaj, tu je bilo pored, u, od srpskih pripadnika rezervnog sastava, tu je bilo aktivnih policajaca. Nije to bila samo rezervna policija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pretpostavljam da je bio i po neki aktivni policajac, ali pre nego što su se ovi događaji počeli da odigravaju, je l' uopšte u selu bilo neke policijske jedinice?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Pa bila je, pa bila je ta rezervna policija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, rezervna policija, to su civili koji sede kod kuće, koji mogu da budu eventualno rezervisti, ali nije bilo nikakve policije u tom selu?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Nije, nije redovne policije bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa onda preko noći imate, kako vi sami kažete, grupu od 30 naoružanih ljudi u tom vašem selu, je l' tako?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Nije to grupa, to je registrovana policijska rezervna stanica, koju je, ovaj, naoružala policijska stanica iz Doboja. Znae da ta policijska stanica nije formirana tada, ta policijska stanica je formirana prije, pa i 20 godina. Tu je bilo pripadnika rezervne policije koji su imali, ovaj, staž dug i po 15 do 20 godina, koji su bili zaduženi i, i samo kontrolisali kod sebe da imaju naoružanje i nikad im nije oduzeto, ovaj, do rata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto je JNA izlazila iz Bosne, a Srbi u međuvremenu nisu uspeli da organizuju vlastitu odbranu, je li tačno

da je nasuprot njih postojao veliki broj paravojnih formacija u tim društveno-političkim zajednicama, a koje su sačinjavali Muslimani i deo, deo Hrvati u tom severnom delu Bosne?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ja mogu samo da pričam o svom naseljenom mestu, gdje sam tada bio umirovljenik i nisam se puno ni kretao, nisam izlazio, radio sam i gledao svoja posla.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' vam poznato, iako ste gledali svoja posla, a bili ste u toj jedinici i pomogli ovom Refiku Buljubašiću da je osnuje, već tada početkom 1992. godine praktično u svim opštinama, gotovo nije bilo opštine bez manjih ili većih tajno naoružanih jedinica, Patriotske lige, Zbora narodne garde, Zelenih beretki i drugih brojnih ...

SUDIJA MEJ: Ne, ne, upravo smo prošli kroz to. Ovo nije prvi svedok i sigurno ih ima mnogo. Već ste čuli njegov odgovor i možete da se samo bavite onim šta je u njegovom području. Vi ste odabrali da mu postavljate opšta pitanja i veliki deo vremena je time izgubljen. On je rekao da ne može na to da vam odgovori. On može da odgovara samo konkretno o svom području.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, da li vam je poznato u tom vašem području, upravo usled postojanja svih tih formacija koje su tada nastale 1992. godine, bile velike žrtve među Srbima? Upravo najveće te 1992. godine.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ja bih želio samo da znam gde?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo na primer i u vašoj opštini Doboj. Da li imate ikakvu predstavu o tome u kakvom je okruženju bio Doboj i koliko je bilo žrtava među Srbima u Doboju?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ja se, časni Sude, obraćam i kažem, ovo, vjerujte ja nemam s tim žive veze, uopšte to nisam nikada čuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ništa niste čuli o borbama oko Doboja i o ratištu oko Doboja, Vozuće, Ozrena i uopšte tog kraja, o svemu tome šta se dešavalo i gde su bila vrlo intenzivna dejstva za vreme rata u Bosni i Hercegovini?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Da, ako pričate početak rata, ako pitate za početak rata, onda morate da shvatite da sam ja 520 dana, odnosno 17 meseci i nešto, nepunih 18, bio u rukama srpske vojske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da vidimo ovo šta znate. Kažete da su Srbi postavili barikade u Kostajnici. Kostajnica, to je deo Doboja, je l' tako?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Prigradsko naselje Doboja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prigradsko naselje Doboja. I da su oni postavili barikadu sredinom aprila 1992. godine.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete da su tu postavili dva mitraljeska gnezda?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A oni su bili upereni, ti mitraljezi, prema Gornjoj Grapskoj, tako da niste mogli da dođete do Doboja.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Prema Gornjoj Grapskoj, dolinu rijeke, desnu obalu rijeke Bosne i svo područje, ono ravničarsko, ovaj, poljanu, tako da se nije moglo, ovaj, komunicirati, niti izlaziti iz mog mjesta rođenja u pravcu Doboja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A drugi drum je vodio preko brda i kroz šume, prema Gračanici, je l' tako?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste, to su šumski putevi, koje sam nekada kao dijete i ja koristio. To su duži, dosta su stari.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je kontrolisao te puteve?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Kontrolisala je armija, srpska vojska.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da je upravo 1992. godine i to baš u aprilu, i to baš u gradu Doboju, da su upravo tada Muslimani sve češće podizali barikade i na taj način sprečavali komunikacije, snabdevanje stanovništva, bezbedan lokalni tranzitni saobraćaj?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ja moram još samo da dodam, vezano za taj put koji je išao u pravcu Gračanice, a moglo se ići i za Dobj, da su zarobljeni naših osam civila koji su krenuli jadni da idu, da izađu iz tog pakla. Da su nam zarobljeni, tih osam, od tih osam, odvedeni su svi u zatvor, od tih osam četvorica su izašli, a četvorica su ubijeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete u tački 16: “Dana 8. aprila osam ljudi je pokušalo pobeći ovim putem. Uhapšeni su i odvedeni u zatvor Spreča u Doboju i četvoro ih je kasnije ubijeno. Preostalih četvoro su kasnije oslobođeni”, je l’ tako?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Upravo sam to predhodno već izjavio bio ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste. Otkud znate da je ovih četvoro ubijeno?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Znam. Prvo, nema ih do današnjeg dana. Drugo, jedan od tih četvorice je nađen u, ovaj, u Slavonskom Brodu, sada poslije rata, kada su se otkopavale masovne grobnice. Identifikacijom, DNK-a analizom ustanovljeno je da se radi o jednom tom pripadniku koji je od tih osmerice bio u jednom, ovaj, radilo se da su, kad su oni pobili te ljude, srpska vojska, oni su prilikom razmjene sa Hrvatskom, preko Save tamo, Slavonski Brod, oni su, ovaj, isturali tamo te ljude u razmjenju u crnim vriječama i ovi su kasnije njih tamo sahranjivali, tako da se posle, ovaj, kad se sada sve to, ovaj, prašina spala na zemlju, kad se sve saniralo, sada se već vidilo, ovaj, da je to čovjek koji je jedan od tih osmorice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Koliko podaci koje ja imam ovde u ovim dokumentima govore, kad je reč o razmeni mrtvih, razmenjivani su oni koji su poginuli u borbama?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ja sam samo, ovaj, naglasio da je to bio slučaj na području Modriče i Broda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pa kako znate da tih osmorica što su se probijali, da ta četvorica nisu poginula u borbi, prilikom proboja, a ostala četvorica zarobljena, nego tvrdite da su osam njih zarobljeni, pa četvorica ubijena?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Mislim ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zar nije suprotno?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Mislim kad kažete, nije proboj nego su ljudi krenuli da izađu iz svoga mjesta, jer im je tu bilo svakog momenta opasno po život, a zašto, da li su poginuli u borbi, pa to ovi preostali četvorica danas koji su izašli i koji su slobodni i koji se nalaze širom Evrope (Europe), oni to kažu da je to tako bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tih osmorica što su išli tim putem, je li vi tvrdite da su bili nenaoružani?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Nenaoružani strogo, ja sviju osam tih momaka znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete dalje na strani 4, u ovom prvom pasusu koji ceo ovde počinje na strani 4: "U svojoj prvoj izjavi na strani 2 spomenuo sam jednu delegaciju koja je otišla u Bušletić. Nekoliko dana prije toga, ta ista delegacija je išla na sastanak sa Borom Paravcem koji je boravio u kući svog brata u Kostajnici ...

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste, jeste ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "On nas je tamo pozvao da nam kaže da ne pravimo nikakve probleme vojnim konvojima koji su prolazili kroz naše selo." Dakle, vi ste imali naoružanu jedinicu u selu i oni s vama se dogovaraju da ne pravite probleme, jer da niste imali naoružanu jedinicu u selu, ne biste mogli da pravite nikakve probleme konvojima koji su prolazili?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: To je tačno da je gospodin Boro Paravac u jednoj delegaciji, jednoj delegaciji rekao da ne gleda se, ovaj, da se ne gleda istim očima na jugoslovensku vojsku od strane Muslimana i od strane Srba, ovaj, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, je li ste vi zaustavljali konvoje, pucali na konvoje? Šta vas je zvao da vas upozorava ako vi ništa od toga niste radili?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Pa ja ne znam ko bi mogao da puca izuzev policijskog rezervnog sastava koji je imao naoružanje. Ono, više niko nije imao naoružanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, tih 30 ljudi, eto, koji su imali naoružanje u vašem selu, jesu li oni pucali ili nisu ...

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ma nisu smjeli se pojaviti na glavnom putu kuda se kretala armija, srpska armija i jedinice, ovaj, paravojnih formacija. Pa tu su prolazili ogromni transporteri, pa tu su prolazile ogromne mase ljudi, to su konvoji ljudi, to, oni su, naprotiv, naprotiv, oni su pucali po prodavnici, po kafićima, po kućama, tako da su zastrašili civilno stanovništvo. Ja moram reći da oni uopšte tada od takvih prolazaka njihovih nisu više ni sta-

novali, ovaj, po svojim kućama, nego su se povukli dalje, od glavne, glavne ceste, magistrale.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi molim vas, da li znate za barikade koje ste vi, kad kažem vi, ne mislim na vas lično, nego na vaše snage, postavili u selima Jokovac i Šešlije, gde je presečen drumski saobraćaj prema Derventi i Modriči?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Nisam ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' tako ili nije?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Nisam, nisam tamo bio, ali dodao bih samo da, ovaj, tamo je već hrvatsko stanovništvo na tom području, međutim, ovaj, nas je Boro Paravac, ovaj, upozorio na naše ponašanje prema armiji, srpskoj armiji, jer upravo oni kad su ratovali oko Broda i u Brodu i na području Modriče, srpska vojska kad je, ovaj, imala borbe, svi ranjeni i ostala vojna, ovaj, materijalno-tehnička sredstva, kao i ovaj, vojska, ovaj, morala se kretati prema Doboju i iz Doboja, morala je obezbjediti put za bolnicu, znate, jer nije baš upravo na ta mjesta, gde vi kažete da putujem, ja tamo nisam bio, ne znam, ali vjerovatno tamo se nisu mogli kretati. To je isti put koji ide iz pravca Broda u pravcu Doboja kao i ovaj lijevi put koji ide iz pravca Modriče, samo sa lijeve obale rijeke Bosne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate jednog drugog događaja kada je čovek po imenu Mirko Dejanović iz Majevca otišao u Ritešice po telo ubijenog komšije Popovića, radi sahrane, ali su i njega na svirep način ubili, krampom su mu odsekli glavu i da ne kažem šta su još sve sa njim uradili? To je bio događaj koji je svako znao, valjda, u tom kraju.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Vjerujte ja za to ne znam, stvarno ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' vam poznato ime Jele Titure iz Vi-tešića?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Nije, pa znate šta, to je ipak daleko od mene, ja tamo sam samo u prolazu cijelog života. Mogu nekada proć' i to vrlo rijetko, kako ću ja te ljude, stvarno ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da idemo na neke stvari konkretnije iz ovih vaših tačaka 16 i 12. Vi ste rekli da su i redovne vojne formacije,

rezervne, paravojne jedinice koje su delovale u Doboju, bile stacionirane u kasarni u selu Miljkovac.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Da, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete, tu su spavali, jeli, prolazili obuku i odatle su išli u borbu. To kažete u tački 12.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čekajte, objasnite mi molim vas, kad je vaše selo bilo odsečeno od Doboja, kako ste vi to mogli da vidite da dolaze paravojne jedinice, "Beli orlovi", martićevci, "Tigrovi s Vučjaka", "Knindže" i tako dalje, sve ove što pominjete. Kad vas pitam za ove masakre srpskih stanovnika ovih srpskih sela, vi kažete bili ste u okruznju, u blokadi, ne znate ništa. Kako ste ovo mogli da vidite ako ste bili u blokadi? Na osnovu čega to tvrdite?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Dozvolite da objasnim. Za takve tvrdnje i vjerodostojnost izjave ja stojim i dalje. Hoću da kažem da sam u to vrijeme oko pet mjeseci ili 150 dana, non-stop, svaki dan boravio u kasarni "4. juli". Tamo sam radio, preseljavao kojekakve oficire, tamo sam kopao, ovaj, cvjeće, tamo sam šišao cvijeće, tamo sam farbao, ovaj, ograde gdje je vojska, ovaj, vršila obuku, ovaj, tako da sam bio cijelo vrijeme i sve sam ovo što sam vam, što sam napisao, izjavio u stvari, to je sve, to sam sve vidio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine 1115, sad ste objasnili da ste okopavali cveće, podšišivali cveće, farbali ograde i tako dalje, a maločas ste objašnjavali da ste skupljali leševe, polomljene zube i tako dalje. Pa šta ste vi radili, dajte opredelite se molim vas. Je li to spadalo isto u uređenje okopavanje cveća i tako dalje?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Sve to su radili i ja i moji koji su bili zarobljeni: i kopanje mrtvih i okopavanje cvijeća i čak radeći na privatnim srpskim dobrima, kopanje kukuruza po njivama, skupljanje sjena po njivama, znate, cjepanje drveta, sprijemanje ogrijeva za zimu Srbima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi ste nabrojali mnogo poslova, od okopavanja cveća i rezanja cveća i farbanja ograda, i skupljanja sena i berbi kukuruza i poljoprivrednih radova. A nekako mi ne ide to zajedno sa skupljanjem leševa i tako dalje. Gde ste vi u kasarni imali da skupljate leševe?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Kada sam ja išao u kasarnu, drugi iz iste moje sobe su išli po tim mjestima, a posle sam nekad znao otić i ja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine 1115, vi ste inače prvi koji kaže da je video u Bosni i Hercegovini nekakve crnogorske, 'Crvene beretke'.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da su oni podučavali 300... Pa znate li da uopšte ne postoje takve jedinice, nije nikad postojala takva jedinica, neke crnogorske "Crvene beretke"?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Srpsko-crnogorske beretke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine 1115, prvi put, vi ste prvi čovek koji govori o crnogorskim "Crvenim beretkama". Dobro, vi kažete da je vaša rezervna jedinica policije, vi je niste smatrali paravojnom formacijom, je l' tako, gospodine 1115?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ne. Ne nismo imali nameru kao takvu da je formiramo, a nismo je ni tretirali kao paravojnu formaciju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vi kažete da je 10. maja izvršen napad na vaše selo i da je rukovodio Stanković, neki iz Jugoslovenske narodne armije, napadom na vaše selo?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste, lično Stanković Milovan, major Jugoslovenske narodne armije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na osnovu čega ste to vi zaključili? Jeste vi te podatke kasnije dobili ili ste kad je izvršen napad na selo, vi lično ustanovili ko vas je napao i ko komanduje i tako dalje?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Iste večeri kad smo evakuirani iz sela ja sam ga vidio ispred tenka na ulazu u selo, a nakon godinu dana kad sam ja se vratio iz Banja Luke i otišli smo na sječu drveta na planinu Ozren, on se i tamo nalazio i onda mi je on rekao da je on jedan od tih glavnih i odgovornih koji je komandovao napadom na moje selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li vi znate da su se 11. maja i poslednje jedinice JNA povukle sa područja opštine Bosanski Brod, a po-

vlačenje je mnogo ranije započelo. Nikako nije mogla biti jedinica JNA 10. maja u vašem selu. I još kažete u 17.00, znači uveče ...

SUDIJA MEJ: Čekajte malo, čekajte malo. Ovde su iznešene dve tvrdnje. Gospodine 1115, iznešena je tvrdnja da JNA tamo nikako nije mogla da bude zato jer su oni trebali da se povuku još ranije. Recite nam, da li je JNA bila prisutna u selu toga dana za vreme napada?

SVEDOK B-1115: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, onda objasnite mi ovo što piše, to je, čini mi se, tačka 18, a inače ako se računa preneti pasus, treći pasus na strani 4. Vi kažete: "Napad na moje selo je započeo 10. maja 1992. godine i izveli su ga Srbi sa područja Ozrena". Tačka ...

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pročitao sam celu rečenicu. Znači napad na vaše selo 10. maja 1992. godine po vašoj tvrdnji, a vi po ovoj izjavi ovde svedočite, a ne u živom svedočenju, izveli su Srbi sa područja Ozrena. A onda dalje kažete: "Stanković im je bio komandant".

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa na osnovu čega vi kažete da su nosili maskirne uniforme JNA, dobro naoružani, ali govorite pre toga da je reč o Srbima sa područja Ozrena, a ne o pripadnicima JNA.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ja koliko znam da je Stanković aktivni oficir Jugoslovenske narodne armije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa on je bio ako je tu sa područja Ozrena, Stanković bio komandant Vojske Republike Srpske na području Ozrena, ne JNA. To je mogao biti. Ja mogu jedino to da pretpostavljam. Prema tome, vi čak ni ovde u izjavi ne kažete da, da vas je napala JNA, nego kažete "izveli su ga Srbi sa područja Ozrena", taj napad. Ozren je planina, pored Doboja, je l' tako?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači s te planine Srbi izveli napad na vaše selo. A vi sad tvrdite da je to JNA?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ja moram da napomenem, časni Sude, 11. petog 1992. godine, kada sam došao u osnovnu školu "Vuk Karadžić" u Kostajnici, tu sam prenoćio sa ostalim žiteljima moga mjesta, ovaj, sutra dan su nas sve postrojili na poligon, ovaj, tad sam vidio da još uvijek ima pripadnika JNA, jer je moj sin svojevremeno studirao, ovaj, akademiju vojnu u Beogradu i on je lično, ovaj, stajao pored mene i kazao mi je: "Otac, onaj tamo čovjek što izađe iz one vojne kampanjole, zove se Ožegović. On mi je predavao na univerzitetu odbrane".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto govorite o napadu koji su izveli Srbi sa područja Ozrena, da li vi ostajete pri tome da je taj napad uopšte bio na vaše selo i da ga je izvela JNA?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: U kombinovanom sastavu, sa JNA.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A u kombinovanom sastavu?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zato što je neki profesor sa akademije, koji je inače, verovatno iz tog kraja, bio prisutan?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Da, profesor, ali vojni oficir JNA, potpukovnik po činu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je bio ranije, a je li on iz tog kraja?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ne, nikad ga ja do tada nisam ni čuo ni vidio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nikad ga niste ni čuli ni videli. A da li znate da su upravo srpska sela u tom celom kraju bila napuštena i opustošena, jednostavno bez stanovnika. Sklonili se pred ovim napadima koje sam vam maločas opisao?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ja ne znam kako da objasnim, ali ta sela srpska nisu nigdje evakuirana. Mi smo 9. ovaj, 9. maja, prije na jedan dan nego što će, ovaj, biti napadnuto, ovaj, moje mjesto rođenja, mi smo, ovaj, htjeli da se komplet izađemo iz tog sela i da napustimo selo, da ostavimo to selo, međutim susjedni, ovaj, susjedno selo, srpske nacionalnosti, nam nije dalo da izađemo, vratilo nas je sve nazad u moje mjesto rođenja, da bi nas sutradan napali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako to kažete srpsko selo vam nije dalo da izađete?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Srpski vojnici ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete neko iz nekih jedinica vojske Republike Srpske su blokirali, nisu vam dali da prođete?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Upravo tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da je ogroman bio upravo problem izbeglica, smeštaj i ishrana, u Doboju, gde su se sklonili ljudi iz ovih opustelih sela, pred ovim pokoljem koji je bio nad njima izvršen. I da je to bio ogroman problem za rukovodstvo i vojno i civilno u opštini Doboj. Veliki broj izbeglica.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Možda je to tako, ali ja sam u to vrijeme bio zatočen, nisam to mogao kontrolisati i vidjeti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je vama bilo poznato da je zbog povlačenja JNA pretila velika opasnost da se Doboj nađe u okruženju i muslimanskih i hrvatskih oružanih formacija, potpuno. Da bude potpuno blokirano i izolovano?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Nije mi poznato. Ne znam zbog čega bi se našlo u okruženju, pa s čim bi se, pa s koji sredstvima, s kojim naoružanjem bi to, ovaj, moglo se, ovaj, naći u okruženju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sami ste maločas pominjali da ste čuli, na primer, mnogo ranije od ovih događaja da su se desili događaji u Brodu, u Sijekovcu, gde je redovna brigada izvršila masakr nad srpskim stanovništvom. To je bio prvi, prvi organizovani upad organizovanih formacija na teritoriju Bosne i Hercegovine i izvršenje zločina nad Srbima, masovno.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Možda je to tačno, ali ja se ne upuštam u to, jer nije mi poznato, ja pričam o svome mjestu i okolini svoga mjesta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, je l' onda znate da je već početkom maja bila uspostavljena linija za odbranu Doboja, u dolini reke Bosne, sa visova Vučjak?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Nije mi to poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je tada procenjavano da bi vaš prodor predstavljao katastrofu za veoma brojno lokalno izbeglo srpsko stanovništvo i da je onda tek uz velike napore deblokiran putni pravac preko Grabske prema Trebavi, Modriči i Vučjaku? Sve je to bilo blokirano.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ja o tome, ja ne znam stvarno ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Oni su taj pravac deblokirali upravo preko vašeg sela.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Časni Sude, ja moram da kažem. Moje selo je otprilike oko mjesec dana prije agresije na njega, bilo je već opkoljeno i nismo imali komunikaciju, nismo imali izlaska. Mi nismo imali više žive veze šta se dešava u Doboju i okolini Doboja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, je li tačno da to nije bio napad nego deblokada, da bi se sprečila potpuna blokada. Upravo je to bio putni pravac iz Doboja preko Grabske, prema Trebavi, Modriči i Vučjaku ...

SUDIJA MEJ: On je već odgovorio na to pitanje. Rekao je da ne zna. Imate otprilike još oko šest minuta na raspolaganju, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa meni je teško da završim ovo za šest minuta, gospodine Mej. Ja shvatam da je vama izgleda ovde sada potpuno i jedini prioritet vreme, ali moram da postavim neka pitanja. Ako mi ukinete to pravo, to je vaša stvar. A dobro, da li se secate da su tih dana muslimanske jedinice izvršile napad na Vijenac? To je jedan od najznačajnijih visova Ozrena. Od najvećeg značaja za odbranu srpskih snaga. Inače, tamo u tom kraju žive isključivo Srbi, je l' tako, gospodine 1115?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: To ...

SUDIJA MEJ: Žalite se na to da nemate dovoljno vremena, a sve šta vi radite u vašim unakrsnim ispitivanjima je ne da osporavate iskaz koji je svedok dao, nego da iznesete neku suprotnu pritužbu o tome šta vi tvrdite da se dogodilo Srbima. Vi to ponavljate u svakom unakrsnom ispitivanju. Mi još, na primer, ne znamo, jer još niste osporili to, da li vi prihvatate tvrdnju da je u napadu poginulo 34 civila. To su stvari na koje trebate da se koncentrišete. Trebate da se bavite onime šta je rekao svedok, a ne da iznosite niz suprotnih tvrdnji, koji, kao što znate, ne predstavljaju odbranu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Suprotna tvrdnja pobija tvrdnju kojoj je ta tvrdnja suprotna ili možda ja to ne razumem, gospodine Mej. Ja nemam podatak da je napad bio na ovu Grapsku, već imam podatak da je izvršena deblokada tog pravca prema Trebavi, Modriči i Vučjaku, jer je pretila blokada Doboja i pitam upravo svedoka je li bio taj neočekivani napad na Vijenac, koji je bio veoma važan za odbranu srpskih položaja?

SUDIJA MEJ: Hoćete da nam kažete nešto o tome? Iznesena je tvrdnja da je napadnut Vijenac. Da su ga napale muslimanske snage i da je to bio napad na Srbe. Koliko je vama poznato, da li je došlo do takvog napada ili ne znate?

SVEDOK B-1115: Ja za to ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, da li vam nešto znači da je, na primer, Hazim Đinić, Musliman, u listu "Naša riječ", u Zenici 23. septembra 1992. na strani 7 opisao borbe koje su vođene krajem aprila 1992. godine u naselju Mahala iznad Doboja, kada je, kako on kaže: "Dva dana i dve noći Muslimani su nanosili teške gubitke srpskoj strani". On to opisuje upravo ovim rečima. je li vam to poznato?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Dotični ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači kraj aprila 1992. godine, naselje Mahala iznad Doboja, dva dana i dve noći Muslimani nanose teške gubitke srpskoj strani, april.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Dotičnog gospodina koga pominjete, inače doktora prava, Hazima Đinića veoma dobro poznam, nedavno je preminuo. A ovo što vi pominjete, stvarno ne znam, nemam pojma o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ako je on nedavno preminuo, to ne znači da septembra 1992. godine u ovoj, u ovom listu koji sam rekao, na strani koju sam rekao, nije opisao ovo što kažem. Vi, dakle, ne znate ništa o tome iako ste odande?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Nisam upoznat s tim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, sećate li se imena Sejfudina Zonića, Mensura Brkića i Krešimira Zubaka? To je komanda TO koja je upravljala tada tim akcijama.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Od njih, od trojice navedenih, poznat mi je Krešimir Zubak, inače je bio, radio u Tužilaštvu u Doboju, prije rata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sećate se da su oni planirali evakuaciju svog stanovništva prema Tešnju i to je učinjeno početkom maja, to jest 8. maja kad su praktično uspostavljene neke linije razdvajanja gde je došlo do sukoba?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ako se radi o početku maja, može se samo, ovaj, konstatovati, izvući konstatacija da preostali žitelji koji su bili slabi, bolesni, stari, mogli su još samo takve još, da ih evakuacijom izvede iz Doboja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li vam nešto govori da je vaš list "Oslobođenje" 11. maja 1992. godine, znači, pisan 10. maja najkasnije, ako je datum 11. maja 1992. godine, na trećoj strani piše: "Srbi treba da budu isterani iz Doboja" i citiram "procene sa ratišta govore da će do kraja mjeseca uz ovakvo napredovanje jedinica branilaca, biti oslobođeno i očišćeno čitavo područje između Bosanskog Broda i Doboja" od Srba. Dakle, to piše u vašem listu 11. maja. Moralo je biti pisano, jer se list štampa, uoči dana izlaženja, da se ceo taj prostor od Broda do Doboja, uključujući Doboju i Brod, ima da očisti od Srba.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ako to pominjete, 11. maja, ja sam 11. maja 1992. godine ovaj, borio se za svoju glavu i za svoju najbližu familiju i porodicu koja je takođe bila sa mnom, maloljetna djeca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vam govorim o velikim borbama i o tome da se čak na vašoj strani pretpostavljalo da ćete te borbe sve da dobijete, da zauzmete i Doboju i Brod i ovu... I celo to područje.

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jasno je meni šta vi govorite ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govori se o ratištu ...

SUDIJA MEJ: Ovo mora da bude vaše posljednje pitanje, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja vas ...

SUDIJA MEJ: Ne. Vi ste ispitivali ovog svedoka već prilično dugo vremena o stvarima na koje on nije mogao da odgovori. Nema svrhe da se gubi i troši

vreme Međunarodnog suda na ovaj način. Vi imate mogućnost i imaćete mogućnost, kao što znate, da iznesete vaše dokaze o događajima u svakoj opštini. Prema tome, nema svrhe da idete i dalje ispituјete ovog svedoka o stvarima o kojima on ništa ne zna i već je odgovorio na to pitanje onako kako je znao. Rekao je da se borio za svoj lični opstanak u to vreme. To je bio njegov odgovor. Sada moramo da idemo dalje. Možete da postavite još jedno pitanje ako želite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja želim, gospodine Mej, i tražim od vas da mi date još izvesno vreme da mogu da postavim još nekoliko pitanja.

SUDIJA MEJ: Razmotrićemo to. Možete da postavite još jedno pitanje. Vi znate pravila sa ovim svedocima. Imate sat vremena i trebate da ga iskoristite na najbolji mogući način.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine 1115, vi kažete da su Srbi organizovali pritvore ili zatvore za muslimansko i hrvatsko stanovništvo?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li tačno da su ti zatvori postojali i ranije, kao i pritvori i da to nisu bili nikakvi zatvori za Muslimane i Hrvate, već za sve koji krše zakon, ubijaju ljude, postavljaju zasede ili blokiraju saobraćaj. To nisu nikakvi zatvori za Muslimane i Hrvate, nego za one koji krše zakon?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: U mojoj izjavi navedena mjesta gdje su se, gdje su bili logori. Jedan od tih je zatvor koji je prije rata značio kao zatvor za regiju Doboј. Međutim, u normalnim uslovima, pošto sam ja mogao, dostupno mi je bilo tamo ući u zatvor i znam te prostorije, tamo su bili uredno postavljeni kreveti, tamo je bilo, ovaj, napravljeno dovoljno prostora da se mogu kretati, međutim u samom ratu kreveti su iznešeni, pobacane su neke spužve, gdje su tamo ljudi, ovaj, natrpavani nenormalno. Zamislite na jednu spužvu da je moralo tri, širine 100 santimetara, morala su tri čovjeka da legnu. Isključivo Hrvati i Bošnjaci. Niko od Srba u to vrijeme nije bio u zatvoru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je bilo ljudi tada u tom zatvoru?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Ja mogu da kažem da je kroz taj zatvor prodefilovalo najmanje preko 5 .000 ljudi, preko 5.000 ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I za svakog od tih 5.000 ljudi vi možete da tvrdite da ni jedan nije bio Srbin?

SUDIJA MEJ: To je poslednje pitanje. Da, molim vas odgovorite na to. Molim vas da nam kažete vaš odgovor. Od 5.000 muškaraca, možete li vi da tvrdite da ni jedan od njih nije bio Srbin? To je bilo pitanje.

SVEDOK B-1115: Ja sam boravio u sobi 6, 5, 3, 4 i 1. U tim prostorijama, možda u još jedno dvije, tri da sam, da nisam nabrojao, ni jednog Srbina nije bilo. Samo su bili Bošnjaci i Hrvati.

SUDIJA MEJ: Da, hvala. Izvolite, gospodine Kej.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: U vašoj izjavi pominjali ste kasarnu JNA u Doboju, gledam paragraf 12 i 13. Da li su te kasarne bile sedište JNA i godina pre toga?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste, jeste.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Takođe i kasarna JNA u Ševalijama?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: To je, dakle, kasarna koja je postojala i pre sukoba?

SVEDOK B-1115 – ODGOVOR: Jeste.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Hvala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo da vas zamolim da se unese i kao dokazni predmet dokument koji sam dobio od suprotne strane. Ne mogu da čitam ime svedoka pošto je zaštićen, ali ovde piše ime, njegovo ime, ime oca i ovo je dokument koji govori da je on bio optužen po članu 124 krivičnog zakonika, kao što ovde piše: "Oružana pobuna". To je u prevodu, a ja ne mogu da nađem u ovom originalu koji je pisan rukom, e da, evo piše "Oružana pobuna" član 124 krivičnog zakonika. Samo da se stavi u dokazne predmete, pošto sam dobio od suprotne strane, pretpostavljam da neće osporiti.

SUDIJA MEJ: Da li imamo kopiju toga?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To je 02127552 ERN, ne, 02127551 ERN. To je stranica na kojoj je on ...

SUDIJA MEJ: U redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nema ERN, jednostavno pretpostavljam nisu ga stavili.

SUDIJA MEJ: U redu. Dajte nam kopiju, molim.

TUŽILAC BAJBLS: Kopije su u našoj kancelariji, imam jednu kod sebe.

SUDIJA MEJ: Ako možemo samo da pogledamo tu jednu. Hvala. Dobili smo jednu.

(Pretrsko veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Gospodine B-1115, čuli ste šta je optuženi pročitao i tu se iznosi da su vas teretili za oružanu pobunu. Da li znate bilo šta u vezi s tim?

SVEDOK B-1115: Da znam.

SUDIJA MEJ: Da li biste nam samo ukratko nešto rekli o tome?

SVEDOK B-1115: Upravo ova rezervna policija, sva koja je imala dugo naoružanje, oni su pojedinci, svi do jednog optuženi za oružanu pobunu i išli smo na Sud nekoliko puta i u Banja Luci i u Doboju.

SUDIJA MEJ: I šta se desilo?

SVEDOK B-1115: Jednostavno saslušavani smo, ovaj, od suda do suda, što mi je bilo najteže dok pređem taj put. Tu smo pretučeni. Sretali smo te ljude, tu vojsku, tukli su nas, nije nas niko štitio. A ništa, eto ako se može reći samo od tog, ovaj, mrtvog člana, koji je ostao po njihovoj kvalifikaciji, ovaj, tadašnjih vlasti Republike Srpske, odnosno vojnih vlasti. Ovaj, ispalo je da smo mi eto nekakvi organizatori oružane pobune.

SUDIJA ROBINSON: Da li je bilo suđenje, svedoče B-1115?

SVEDOK B-1115: Ne, samo saslušavanje.

SUDIJA MEJ: Uvešćemo taj dokument sa sledećim ,D'' brojem.

sekretar: To je dokazni predmet Odbrane 194, pod pečatom.

SUDIJA MEJ: Gospođo Bajbls, da li imate dodatnih pitanja?

TUŽILAC BAJBLS: Nemam pitanja u dodatnom ispitivanju.

SUDIJA MEJ: Hvala. Svedoče B-1115, ovim je završeno vaše svedočenje. Hvala vam što ste došli pred Međunarodni sud da svedočite. Sada možete da idete.

SVEDOK B-1115: Hvala.

SUDIJA MEJ: Gospođo Pek (Pack), treba neko da se pozabavi ovim. Upravo smo dobili jedan komplet dokumenata. Mislim da je to nešto šta smo prihvatili po Pravilu 92bis. Možete li da nam pomognete oko toga, pa da se sada time pozabavimo.

TUŽILAC PEK: To je fascikla sa izjavama i transkriptima koji su prihvaćeni bez unakrsnog ispitivanja, a reč je o Brčkom. I to je naš podnesak (D). To je to šta imate pred sobom.

SUDIJA MEJ: U redu. Onda Sekretarijat treba da prođe kroz to, da da odgovarajuće brojeve. Vi možete zajedno sa sekretarom da prođete kroz to, tako da sada damo brojeve tim dokazima.

sekretar: Paket po Pravilu 92bis za B-1407 će biti dokazni predmet P-556.

TUŽILAC PEK: Žao mi je što prekidam sekretara, ali taj prvi paket treba da bude pod pečatom, tako da to bude jasno.

sekretar: Svedok B-1408, paket 556.

TUŽILAC PEK: Takođe molim da prvi tabulator bude pod pečatom.

sekretar: Svedok B-1411, dokazni predmet 558.

TUŽILAC PEK: Molim tabulator 1 i 2 da budu pod pečatom.

sekretar: Doktor Albert Čarls Hant (Albert Charles Hunt), dokazni predmet će biti 559. Pravilo 92bis za svedoka B-1450, biće dokazni predmet P-560.

TUŽILAC PEK: Molim da tabulator 1 i 2, oba budu pod pečatom.

SUDIJA KVON: Šta imamo pod brojem 556?

sekretar: 556, to je svedok B-1407, a 558, reč je o transkriptu.

SUDIJA KVON: Da li smo dobili B-1407?

SUDIJA MEJ: Da. I vi ćete da pozvete sledećeg svedoka.

TUŽILAC PEK: To je B-1445.

SUDIJA MEJ: To ćemo da uradimo posle pauze.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Da, molim da svedok da svečanu izjavu.

SVEDOK B-1445: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite sedite. Izvolite, gospođo Pek.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC PEK

TUŽILAC PEK – PITANJE: Molim da se pred svedoka stavi paket po Pravilu 92bis. Svedoče B-1445, molim vas pogledajte dokument koji se nalazi na vrhu tog paketa i potvrdite nam da li je to vaše ime na tom dokumentu?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Gospodine, da li ste potpisali izjavu 29. aprila 2003. godine i time potvrdili da su izjave koje ste dali ranije Tužilaštvu, istinite?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC PEK: Časni Sude, molim da se paket po Pravilu 92bis uvede kao prvi dokazni predmet ovog svedoka pod pečatom.

sekretar: To će biti dokazni predmet 561, pod pečatom.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Hvala. Molim da se svedoku sada pokaže jedna fascikla dokumenata. Gospodine, pogledajte tabulator 1 pred vama. Da li je to prva strana dodatne izjave koju ste vi potpisali 13. oktobra ove godine u Hagu?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Gospodine svedoče, da li vi u ovoj izjavi dajete komentar o dokumentima koji su vam pokazani u Hagu (The Hauge) i dva presretnuta razgovora koja su vam takođe puštena dok ste bili u Hagu?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC PEK: Časni Sude, molim da ova dodatna izjava, koja je dobijena dok je svjedok bio u Hagu i koja je obelodanjena optuženom 13. oktobra, dakle pre dva dana, zajedno sa dokaznim predmetima koji su dodati uz ovu izjavu od tabulatora 2 pa dalje, da se usvoje svi zajedno po Pravilu 89(F).

SUDIJA MEJ: Ovo je izjava koju vidimo sada po prvi put. To je izjava od 11 paragrafa.

TUŽILAC PEK: Da, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Ako se uvede, da li je reč o dokaznim predmetima na koje se ranije nije pozivalo.

TUŽILAC PEK: Da, ali su oni bili obelodanjeni po Pravilu 65ter, a ponovo su obelodanjeni optuženom 13. oktobra, dakle, pre dva dana.

SUDIJA MEJ: Govorim sada u svoje ime. Možda bi bio pravi način da se to uradi na sledeći način. Pošto je reč o novom materijalu, da se dokazni predmeti uvedu, ali da svedok pogleda ta dokumenta, da nam ih objasni, da mi znamo o čemu je reč. Dakle, da o tome svedoči u živo. Izvolite, gospodine Kej.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Da, ovo jesu novi dokumenti, koji su uvedeni vrlo kasno, i iako se oni možda nalaze među materijalom obelodanjenom po Pravilu 65ter, oni nisu imali nikakve veze sa izjavom ovog konkretnog svedoka. To su bili samo dokumenti koji su postojali među desetinama ili stotinama hiljada dokumenata. Treba da se da dovoljno vremena optuženom da on može da pregleda taj materijal i da shvati o čemu se radi, jer ovo je jedan potpuno novi pristup Tužilaštva u vezi sa ovim dokazima.

SUDIJA MEJ: Da. Mi ćemo da prihvatimo ovu izjavu pod uslovom da svedok pregleda ova dokumenta, da se njima pozabavi u meri u kojoj su oni značajni i da pokaže da ona pitanja na koje se Tužilaštvo oslanja u vezi sa ovim svedokom, u ovoj izjavi, u ovim dokumentima, a u međuvremenu optuženi će početi sa unakrsnim ispitivanjem i pokušati da završi sa unakrsnim ispitivanjem danas. Imaće mogućnost da pregleda sva dokumenta, da se pripremi transkript za presretnuti razgovor koji se pojavljuje među ovim dokumentima može da bude obeležen samo u svrhu identifikacije.

TUŽILAC PEK: Da, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Izvolite gospodo Pek, ali možda prvo možemo da damo novi broj za sledeći komplet materijala, dakle, ova nova izjava i dodati dokumenti.

sekretar: Biće broj 562, časni Sude.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Ja ću pročitati kratki rezime ranijeg svedočenja, ranije izjave. Ovaj svedok, Bošnjak po nacionalnosti, rođen je i živio je u Doboju sve do izbivanja rata. On svedoči o značaju Doboja, kao strateškog grada i broju Bošnjaka, Srba i Hrvata u opštini i životu u gradu pre izbivanja rata. On svedoči o lokacijama i broju kasarni JNA u i oko grada Doboja. Svedok govori o rezultatima izbora 1990. godine u Doboju i rukovodstvu u Doboju posle ovih izbora. On opisuje članove Veća narodne odbrane u opštini. On svedoči o stranci SDS u Doboju i prisustvu Radovana Karadžića, Velibora Ostojića i Nikole Koljevića u Doboju na mitingu pre izbora, u av-

gustu ili septembru 1990. godine. Svedok je video Karadžića još jednom u Doboju, kada je on došao da učestvuje na sastanku koji je SDS tajno održao. Početkom 1992. godine SDS u Bosni i Hercegovini osnovao je svoju skupštinu. Od tog vremena SDS u Doboju nije više sarađivao u Skupštini Opštine. Počeli su da se dešavaju incidenti u Doboju i to protiv Bošnjaka. Dva ili tri meseca pre rata, SDS je osnovao Krizni štab u Doboju. Čak i u periodu posle izbora 1990. godine SDS je imao paravojne jedinice, koje su vežbale na planini Ozren. Svedok opisuje transformaciju JNA u vojsku jedne etničke grupe, kada je rat počeo u Hrvatskoj 1991. godine i podelu oružja Srbima civilima. U januaru ili februaru 1992. jedinice Arkanovih paravojnih snaga i Šešeljevi "Beli orlovi" stigli su u Doboj. Oko 20 dana pre nego što je počeo rat, jedinice rezervne vojske su postavile kontrolne punktove na kojima su bili lokalni Srbi, vojnici, na svim putevima koji su vodili u grad i iz grada. Srbi su preuzeli kontrolu nad Dobojem 3. maja 1992. godine. Bošnjaci nisu bili pripremljeni za vojne akcije i nisu imali nikakvo oružje da se brane. Svedok se iselio iz Doboja sa ostalima 3. maja 1992. godine. Preselio se u Tešanj i ostao tamo sve dok nije potpisan Dejtonski sporazum (Dayton Accord). Od 1996. godine vraćao se nekoliko puta u Doboj. Svedok je izabran za člana Skupštine Republike Srpske 10. avgusta 2000. godine. Da li je pred svedokom komplet po Pravilu 92bis? Gospodine, molim vas pogledajte svoju prvu izjavu ili neka se svedoku pokaže njegova prva izjava. Gospodine, molim vas pogledajte paragraf 18 vaše prve izjave koju ste dali Tužilaštvu 26. januara 1999. godine. Paragraf 18 verzije na BHS-u. Gospodine, postavicu vam nekoliko pitanja o stvarima o kojima govorite u ovom paragrafu. Govorite o prisustvu Arkanovih paravojnih jedinica i Šešeljevih "Belih orlova" u Doboju. Da li ste vi lično videli arkanovce u Doboju?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ja ih lično nisam vidio.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Da li ste vi lično gledali dolazak arkanovaca i šešeljevaca u grad?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Nisam u tom momentu.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Da li ste videli pripadnike Šešeljeve paravojne jedinice kasnije u gradu?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Recite nam molim vas gde ste ih videli?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Video sam ih pred Srpskom pravoslavnom crkvom na ulazu u dvorište.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Da li su vam drugi rekli koliko ih je bilo u gradu i ako jesu, recite nam koliko ih je bilo?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Na dojavu stanovnika muslimanske nacionalnosti, koji oko crkve imaju svoje stanove, oni su, ovaj, zvali me nekoliko puta da, da su prisutni bili jako veliki broj vojske Šešeljevih radikala i ja sam logično, jedan puta samo prošao tuda jer je bilo vrlo opasno bilo proći kroz taj dio, ovaj, grada, i ugledao sam na vratima, odnosno, na ulazu u dvorište jedno pet, šest vojnika Šešeljevih.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Molim vas pogledajte sada paragraf 22 te iste izjave. Pogledajte paragrafe 22 i 23. Da li ste vi lično bili očevidac preuzimanja vlasti u Doboju?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Da li ste vi napustili Doboju 3. maja 1992. godine?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da. U popodnevnim satima.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Da li su stvari navedene u paragrafu 22 i 23 nešto šta ste vi saznali od ljudi koji su kasnije pobjegli iz Doboja?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: U paragrafu 23 u potpunosti sam vidio Šešeljeve paravojne jedinice. Bilo je to u mjestu Ankare, jedno naselje, vikend naselje, gdje su oni prije petnaestak dana istjerali sve vikendaše, vlasnike vikendica i faktički su zauzeli taj dio, ovaj, taj dio prostora gore. Tu su do 3. maja, faktički do agresije na Doboju, držali su tu liniju kompletnu okruženu, znači u okruženju jednog djela Doboja.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Inače, ostalo što se pominje u ova dva paragrafa su stvari koje ste čuli od drugih.

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Svojim sam očima vidio kad sam prolazio, jer je put evakuacije iz Doboja stanovništva gdje smo mi i predlagali iz centra grada da se ide prema Putnikovom brdu kaže, muslimansko naselje Čaire i prema Tešnju, jer drugi putevi su bili potpuno blokirani, ovaj, njihovim barikadama, koje su faktički sa svih strana, ovaj, opkolili Doboju, tako da se nije

moglo ni ući ni izaći iz Doboja izuzev sa ovim putem, znači to je taj put. Mi smo ga nazvali "put evakuacije", prema Tešnju i slobodnim teritorijama.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Molim da se svedoku sada pokaže njegova dodatna izjava, a to je dokazni predmet 562, tabulator 1. Molim da se svedoku pokaže i sledeći dokazni predmet, odnosno, tabulator 2 u okviru ovog istog dokaznog predmeta. Gospodine, ovo su dokumenti koje ste već videli ovde u Hagu. Datum na dokumentu je 13. oktobar 1991. godine. Recite nam molim vas da li znate nešto o tome da su takve odluke, u to vreme, donošene u srpskim mesnim zajednicima.

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Znao sam za ove odluke.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Recite nam onda molim vas ukratko, šta su te odluke?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ovo su odluke srpskih mjesnih zajednica Općine Doboj, gdje one proglašavaju teritorije mjesne zajednice, znači, tog naselja, da ta teritorija faktički će priznavati samo zakone Savezne Republike Jugoslavije i neke od zakona koji nisu u suprotnosti tom zakonu, Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Pogledajmo sada prvu takvu odluku. To je, čini mi se, odluka za Mjesnu zajednicu Majevac. Recite nam molim vas, od ovih članova koje vidimo na prvoj strani, koji je član najvažniji?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Najvažniji je ovaj broj 2.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Objasnite nam zašto?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ovo što sam maloprije rekao, ovde i u članu 2 piše: "Na području ove mjesne zajednice primjenjivaće se pozitivni savezni zakoni i propisi i oni propisi Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine koji nisu u suprotnosti sa saveznim propisima". Logično, i ovaj član 1 je, on i daje faktički jednu cjelovito objašnjenje oko teritorija i tako dalje. Znači na teritoriji općine Majevac, odnosno, Mjesne zajednice Majevac.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Da li pod imenom Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina, misle na novoproglašenu Republiku Bosnu i Hercegovinu ili nešto drugo?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ne, ne, to je stari naziv Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina u sastavu federativne, federalne Jugoslavije.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Da li su odluke koje slede iz ove odluke, slične odlukama koje su donele druge mjesne zajednice u opštini Doboj?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Faktički to su sve iste odluke, isti tekst, kompletan. Za svaku mjesnu zajednicu.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Molim da se svjedoku pokaže tabulator 3. Gospodine, ovi dokumenti koje sada vidite pred vama, da li su to ponovo odluke srpskih mjesnih zajednica iz Doboja od 13. oktobra 1991. godine?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Recite nam, molim vas, ukratko šta se odlučuje u tim odlukama?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: U ovim odlukama se odlučuje da će se poštivati, znači, zakoni Federal, Federativne, Savezne Republike Jugoslavije i Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, samo oni zakoni koji nisu u suprotnosti, ali se proglašavaju, znači, na toj teritoriji mjesne zajednice.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Molim da se svjedoku sada pokaže tabulator 4. Ovaj dokument nosi datum 16. oktobar 1991. godine. Recite nam molim vas ukratko o čemu se tu radi?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ovdje Srpska demokratska stranka, znači, općinski odbor SDS-a Doboj, obavještava glavni odbor SDS-a, Sarajevo, da su provedene, ovo naprijed gore što ste pročitali, ovaj, da su donesene takve odluke, ovaj, i ovde ukratko kaže: "Obavještavamo da je srpski narod Dobojske općine donjeo odluku da teritorije na kojima živi, proglašava sastavnim i neodvojivim djelom Savezne države federativne Jugoslavije koju vam u prilogu dostavljamo" i tu je čestitanje njihovom predsjedniku Radovanu Karadžiću.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Da li poznajete Milana Ninkovića?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Da li je potpis pri dnu dokumenta njegov potpis?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ne mogu tvrditi da je njegov, jer ovdje piše za. Ja njegov potpis... Sličan je, ali ne vjerujem da je ovo njegov potpis.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Hvala. A sada molim vas pogledajte tabulator 5. Recite nam molim vas šta je taj dokumenat i šta se u njemu objavljuje?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ovdje, vjerovatno je upućen, pošto je u potpisu predsjednik regionalnog odbora SDS-a, znači za tih devet općina, ovaj, Dobojske općine. Upućen je vjerovatno svim općinskim odborima da će, obavještenje, daje im se obavještenje da će dana tog i tog biti prisutan, ovaj, održati jedan sastanak, ovaj, u općini svih općinskih odbora Bosanske krajine, kako oni kažu, ovaj, SDS-a i sastanak, ovde kaže: "Prisustvovaće doktor Radovan Karadžić".

TUŽILAC PEK – PITANJE: Da li ste u jednom trenutku vi saznali za taj sastanak?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ja sam saznao za sastanak, da, da, da je mislim bio februar mjesec 1992. godine, ne sjećam se datuma, ali sam saznao prije, na jedno par dana nego što će biti, to je sastanak jednog zatvorenog tipa, faktički općinskih odbora SDS-a Bosanske krajine.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Sada pogledajte molim vas tabulator broj 6.

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Ovaj članak iz derventskog lista od 13. februara 1992. Da li su vam ranije pokazali taj i jeste li ga pročitali ovde na Međunarodnom sudu?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ovaj članak sam ovde isto takođe pročitao, međutim ja sam ovakav članak imao i posle te, njihovog održanog sastanka, jer u tom članku faktički se opisuje sve šta je, šta je, koje su odluke donesene na tom sastanku i tako dalje. Ko je sve govorio na tom sastanku, ko je bio kritiziran i tako dalje.

TUŽILAC PEK – PITANJE: O kojem to sastanku sada govorite, kad ste spomenuli da članak govori o sastanku?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ovo je taj sastanak koji je bio u februaru, početkom februara mjeseca, samo ne znam, ovaj, tačno datuma, ali evo, pošto ovaj derventski list nosi naslov 13. februar, to je, ovaj, znači jedno pet, šest dana, ovaj, prije toga.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Pogledajte sada molim vas prvi paragraf tog članka. Da li taj prvi paragraf govori o sastanku o kojem ste vi ranije govorili?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Takođe tu stoji da je izveštaj podneo Milovan Bjelošević. Da li vam je ta osoba poznata?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Nije Milovan Bjelošević, nego Andrija Bjelošević. To je načelnik CSB-a, Doboju. Jer ovdje su oni, vjerovatno novinari su pogriješili, pa su stavili Slobodan, međutim ovde imate u, na trećem redu ovdje, gdje piše Andrija Bjelošević.

TUŽILAC PEK – PITANJE: A u desetom paragrafu članka ispravno stoji Andrija Bjelošević. Da li ste vi u to vreme znali o čemu se razgovaralo na sastanku?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Samo posle sastanka. Posle izlaska ovih novina ovdje.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Molim da se svedoku pokaže sledeći tabulator, to je tabulator 7. Pogledajte molim vas ovaj dokumentat i ukratko nam opišite o čemu se tu izveštava pod podnaslovom "Doboj"?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ovdje Općinski štab za obavještanje, izveštava Republički štab u Sarajevu o konkretnoj, o jednoj eksploziji bombe u ulici Proleterskih, kako kaže "Proleterska brigada". Vjerovatno je to. Ispred kafića "Alf". To su izvještaji redovni koji su išli, ovaj, prema republičkom štabu za obavještanje.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Da li je to događaj o kojem ste vi nešto čuli?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ja sam čak i bio sutradan prisutan, to, ovaj, jer sam došao na lice mjesta da vidim o čemu se radilo. Međutim, tu je bila bačena bomba i bilo je nekih... Nije bilo žrtava, ali je bilo, ovaj, materijalne štete u kafiću.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Molim da se svedoku pokaže tabulator 9, a vrat ćemo se kasnije na broj 8. Vi ste imali priliku da pročitate ovaj dokumentat ranije, pa mi recite ukratko o čemu se govori u tom dokumentu?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ovdje je faktički jedan dopis, jedan, jedan, ovaj, Ministarstvo pravde Republike, Srpske Republike Bosne i Hercegovine u kome oni šalju, odnosno, obavještavaju regije Banja Luka, Sarajevo, onda u zagradi Bijeljina i Doboj, oko ustrojstva, uglavnom, pravosudnih organa na teritoriji, na njihovim teritorijama.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Da li je to nešto za što ste vi znali u to vreme?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Jesam znao poslje.

TUŽILAC PEK – PITANJE: A sada pogledajmo sledeći dokumenat. To je tabulator 10. Da li ste vi pre nego što ste pogledali ovaj dokument, preslušali snimak presretnutog razgovora ovde u Hagu?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Jeste li prepoznali glasove sagovornika?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Odmah sam prepoznao i jednog i drugog.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Recite nam ko je razgovarao?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Pa ovdje je gospođa Biljana Plavšić, član Predsjedništva, tadašnja članica Predsjedništva Bosne i Hercegovine, zvala je Andriju Bjeloševića, načelnika CSB-a, Doboju, da interveniše oko nekog vozila koje su u Općini Gračanica, ovaj, zaustavili saobraćajci. To je sanitetsko vozilo bilo, ovaj, puno sanitetskog materijala, puno sanitetskog materijala koji je išao na hrvatsko ratište, negdje vjerovatno ...

TUŽILAC PEK – PITANJE: Gospodine ...

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Krajišnik, predsjednik skupštine, republičke Skupštine Bosne i Hercegovine i Radovan Karadžić, predsjednik SDS-a za Bosnu i Hercegovinu.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Recite nam ukratko kako to da ste uspjeli da identifikujete te sagovornike?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Pa i jednog i drugog slušao sam svake skupštine.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Recite nam nešto o kontekstu ovog razgovora?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Pa njih se dva dogovaraju, ovaj, Krajišnik faktički traži od Karadžića jedan hitan sastanak, a to je vjerovatno, ovaj, ovaj sastanak u Doboju, sa, ovaj, predstavnicima SDS-a Bosanske krajine i svih ovih, maloprije koje sam već rekao, ovaj, opštinskih odbora.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Da li biste mogli Pretresnom veću da pokažete gde tačno oni u transkriptu govore o sastanku koji ste ranije spomenuli? Mo-

žete li da nam kažete gde se to nalazi u transkriptu. To je negde, čini mi se, na prvoj strani. Pročitajte nam kako počinje relavantni paragraf?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Evo ovde pod Karadžić, a on kaže da sutra imaju u Doboju sastanak, faktički Nikola Koljević je obavjestio Krajišnika i sad Krajišnik prenosi Karadžiću, a on kaže: "Sutra imaju u 12.00 sastanak u Doboju, sastanak ove tri regije" i tako dalje.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Na temelju čega ste zaključili da se ovde govori o sastanku o kojem ste vi ranije govorili ili tokom vašeg iskaza?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Pa to je taj sastanak koji je jedini i održan u Doboju, sa predstavnicima te tri regije iz, ovaj, stranke SDS.

TUŽILAC PEK: Časni sude, molim da sada na kratko pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, pre nego što počnem unakrsno ispitivanje mogu li da stavim jedan prigovor? U svetlu značaja svedokovog položaja koji ne mogu da pominjem na otvorenoj sednici, ali ste vi upoznati sa tim i u Stranci demokratske akcije i u državnim organima i niz ovih pitanja koja su ovde otvarana i u ovom ispitivanju koje, sami vidite koliko je trajalo. Nadam se da pretpostavljate da je moj stav da ovaj svedok uopšte nije pogodan za svedočenje po vašem Pravilu 92bis. Dakle, činjenica je da bih ja morao da imam svakako nešto više vremena da ga ispitam nego što vi to predviđate po, po ovom uobičajenom programu koji mi dajete za svedoke po 92bis.

SUDIJA MEJ: Da, ja takođe imam na umu činjenicu da je po Pravilu 89 dozvoljeno uvrštenje dodatnih dokaza. To ćemo da uzmemo u obzir kad budemo odlučivali o ukupnoj dužini vremena za vas. Ali, u svakom slučaju, počinjemo od činjenice da je ovo svedok koji je bio svedok po Pravilu 92bis, prema tome sat za unakrsno ispitivanje. Pored toga, za glavno ispitivanje trebalo je nešto više od pola sata i ja mislim, istina, govoreći samo u moje lično ime, da bi otprilike sat i po vremena bilo pravično vreme za vas. Ali,

razmotrićemo. Evo vidim da se sudija Kvon (Kwon) slaže. Ali u svakom slučaju dobićete više od sat vremena. Izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine 1445, pošto imate pseudonim i pošto ste zaštićeni svedokk, ja vam neću pominjati funkcije, ali sobzirom na vaše funkcije u Doboju i u okviru Stranke demokratske akcije, da li vi možete merodavno da cenite sve događaje koji su se odvijali u Doboju u vremenu o kome svedočite?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Do agresije, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O kakvoj agresiji govorite?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Agresiji na Općinu Doboju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na Opštinu Doboju? Dobro, doći ćemo na to. Recite mi je li pre uvođenja višestranačkog sistema, prema onome šta vi kažete, život u Doboju bio miran, međunacionalni odnosi dobri ...

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I nije bilo sukoba, nije bilo tenzija, je l' tako?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi da li je tačno da je upravo vaša partija SDA bila prva stranka osnovana na nacionalnoj osnovi u Bosni i Hercegovini?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Mislim da ovo pitanje je irelevantno, jer neka stranka uvijek mora biti prva koja treba da se osnuje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vaša je bila prva.

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ne znam da li je bila prva, jer bilo je puno stranaka. Ali vjerovatno od ove tri ako mislite na SDS, HDZ-e i SDA, vjerovatno da jeste. Ne znam, ne znam datume.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste prvi koji ste formirali stranku na nacionalnoj osnovi, a sami kažete da je do formiranja stranaka na nacionalnoj osnovi, da su odnosi bili dobri?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: SDA nije osnovana na nacionalnoj osnovi. Stranka je formirana od svih ljudi koji su htjeli da pristupe toj stranci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači vi smatrate da SDA nije muslimanska stranka, nego građanska stranka?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: SDA je u svojim redovima imala i čak i članove srpske nacionalnosti, ima i danas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To bi bilo interesantno da vidimo koliko ima Srba. Vi ste bili jedan od osnivača SDA, je l' tako?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vladalo je mišljenje da SDA snosi krivicu za razbijanje Jugoslavije?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: To je vaše mišljenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam je l' vladalo takvo mišljenje u Bosni i Hercegovini?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da ste na početku želeli da se Jugoslavija održi?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Svakako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali, da li je tačno da je Ustavom Bosne i Hercegovine bio zagarantovan ravnopravan status tri konstitutivna naroda, Srba, Muslimana i Hrvata, je l' tako?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Bila je i praksa da ni jedna značajnija odluka od vitalnog interesa za bilo koji narod nije mogla biti doneta bez saglasnosti sva tri naroda, je l' tako?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ali u sastavu federativne, odnosno Savezne Republike Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je tačno da su muslimanski i hrvatski poslanici u parlamentu Bosne i Hercegovine 15. oktobra 1991. godine doneli odluku o suverenitetu te republike, bez srpskih poslanika?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Oni nisu doneli odluku o suverenitetu, nego obavjest Evropskoj uniji (European Union) o međunarodnom priznanju Bosne i Hercegovine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to je jedno te isto. Da bude nezavisna država.

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Pa ne mogu oni donjeti odluku jednostavno. Da oni mogu donjeti odluku onda bi sigurno to tražili od Evropske unije da je prizna.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

(privatna sednica)

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Muslimana, a u prilog čega navodi i ovaj program doseljavanja ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, samo trenutak. Ako ćete da iznesete takve optužbe, svedok mora biti u mogućnosti da se time bavi. Tvrdi se da je gospodin Izetbegović i vi, odnosno, vaša stranka, implicira se na to, da ste nameravali da stvorite islamsku državu kojom bi dominirali Muslimani? To je ono šta se tvrdi. Da li je to tačno koliko je vama poznato ili nije?

SVEDOK B-1445: Nije to tačno ...

SUDIJA MEJ: Koja je bila namera ili koji je bio plan?

SVEDOK B-1445: Predsjednik Izetbegović i SDA od svog osnivanja su smatrali da Bosna i Hercegovina treba da bude nezavisna država, ali sa tri konstitutivna naroda i građana koji u njoj žive. Prema tome, to je naša platforma od 1990. godine i ona se nije ni do danas mijenjala, što se vidi, evo, iz naše kooperativnosti, ovaj i naših odnosa prema Bosni i Hercegovini i međunarodnoj zajednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine 1445. A da li je tačno da je kao reakcija na odluku koju ste doneli bez srpskih poslanika, da se

srpski narod u Bosni i Hercegovini na plebiscitu 9. i 10. novembra 1991. masovno, preko 90 posto, izjasnio za ostanak Bosne i Hercegovine u zajedničkoj jugoslovenskoj državi?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Taj plebiscit je organiziran u okrilju stranke SDS-a. On nije organiziran u okviru institucija Bosne i Hercegovine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nećete valjda da kažete da je sa preko 90 posto izlaska srpskog stanovništva na taj plebiscit, da su svi oni pripadali političkoj partiji SDS?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Pitanje je uopće koliko izašlo na taj plebiscit, jer je jedna stranka i vršila plebiscit i faktički, ovaj, i kontrolisala ga i brojala glasove. Drugi niko nije imao pristupa tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dovodite, znači, u pitanje i opredeljenje da se ostane u Jugoslaviji. Da i to nije bilo opredeljenje građana Bosne i Hercegovine, bar kad je reč o Srbima?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ako su htjeli to transparentno da urade, onda su trebali ići preko legalnih organa Bosne i Hercegovine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, a dobro, da li je tačno da je Predsedništvo Bosne i Hercegovine, na čijem je čelu bio Alija Izetbegović, donelo 20. decembra odluku da Evropskoj zajednici (European Community) uputi zahtev za međunarodno priznanje?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je posle ove odluke skupštine, je l' tako?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A i ta je odluka doneta uprkos činjenici što su predstavnici srpskog naroda u Predsedništvu glasali protiv?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ja ne znam da li su glasali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ni to vam nije poznato?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa je l' bio princip konsenzusa u Predsedništvu Bosne i Hercegovine?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Sigurno je da se Ustav i zakon Bosne i Hercegovine nije povrijedio, a ja poslovnik o radu Predsjedništva stvarno ne znam, jer nisam ni bio član niti sam bio u Predsjedništvu nekada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa jesu li članovi Predsjedništva u ime Srba tada bili Biljana Plavšić i Nikola Koljević, je l' tako?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa jesu li oni glasali protiv ove odluke?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ja ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je tačno da je Skupština Bosne i Hercegovine 25. januara donela odluku o raspisivanju referenduma o suverenoj i nezavisnoj Bosni i Hercegovini?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' tačno da je referendum održan 29. januara i 1. marta?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I tu je bilo ukupno učešće na referendumu 63,04 odsto birača, od kojih je 62 se izjasnilo, 62 posto se izjasnilo za suverenu Bosnu i Hercegovinu.

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ne znam procenat sada, ali znam da se preko dvije trećine biračkog tijela izjasnilo za suverenu i nezavisnu Bosnu i Hercegovinu, znači što je bilo i legalno i legitimno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine 1445, ako je učestvovalo ukupno 63 posto birača na referendumu, a od njih se 62,68 izjasnilo za suverenu Bosnu i Hercegovinu, kako možete govoriti o nekakve dve trećine?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ja sam rekao da ne poznajem, ne znam procenat, ali sigurno međunarodna zajednica je te podatke, taj podatak nije tačan sigurno da bi ga uzela u obzir i ne bi, ovaj, niti Evropska unija, niti međunarodna zajednica izvršila priznanje Bosne i Hercegovine, kao međunarodno priznate države, suverene i nezavisne države.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tu se slažem s vama da u takvim okolnostima to svakako ne bi smelo da bude učinjeno, ali problem je što je

upravo to učinjeno, što ćemo lako dokazati. A recite mi da li je tačno da je referendum organizovan na insistiranje Alije Izetbegovića i to u trenutku kad je bio blizu dogovor o regionalizaciji Bosne i Hercegovine, koji je odgovarao interesima sva tri naroda?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: To nije na zahtjev Izetbegovića, to su donjeli poslanici republičke Skupštine Bosne i Hercegovine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li vam poznato da je u okviru Konferencije o Jugoslaviji (International Conference on the Former Yugoslavia) ...

SUDIJA MEJ: Prevodioci mole da pravite pauze između pitanja i odgovora, i to se odnosi na oba govornika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej. A da li je tačno da je zategnutost koja je bila prisutna na referendumu na celoj teritoriji Bosne i Hercegovine, kulminirala ubistvom Srбина Nikole Gardovića i ranjavanjem Radenka Mirovića, takođe Srбина, u Sarajevu, 1. marta 1991. godine i to za vreme svadbe?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ta dva događaja nemaju veze jedan s drugim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je prvo ubistvo koje se desilo posle referenduma i u ovim tenzijama koje su tada nastale?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: Ubistva se dešavaju i danas svakodnevno, u svim gradovima pa i u Sarajevu. To nije ništa neuobičajeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, za mene kao građanina Jugoslavije jeste neuobičajeno. Ne znam šta je vama bilo neuobičajeno na svadbi da se... I to su izvela četiri naoružana muslimanska napadača i to je izazvalo paniku među srpskim stanovništvom. Je li to tačno ili nije?

SVEDOK B-1445 – ODGOVOR: To, nikakve panike nije bilo, to su bile faktički, ta svadba je trebala da posluži jednom takvom incidentu, jer ti ljudi koji su bili na svadbi, su provocirali sve žitelje kuda su prolazili, a to je bilo na Baš Čaršiji u Sarajevu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi hoćete da kažete da ovi ljudi koji su bili žrtve ova četiri muslimanska napadača, u stvari odgovorni što su ubijeni ...

SUDIJA MEJ: Ne, ne, nema svrhe da se time bavimo. Sada moramo u svakom slučaju da završimo sa radom za danas. Mislimo da treba da imate na raspolaganju sat i po za ovog svedoka, što znači da imate još sat i 10 minuta za sutra, gospodine Miloševiću. Svedoče B-1445, molim vas vratite se sutra u 9.00 da biste završili sa vašim svedočenjem. Imajte na umu da ni sa kim ne razgovarate o vašem svedočenju, dok se ono ne završi. Sada završavamo sa radom i nastavljamo sutra u 9.00.

Fond za humanitarno pravo